

اخبار تحولات مصر از اقدامات دیکتارمنشانه محمد مرسی تا تصویب قانون اساسی

دادگاه عالی قانون اساسی مصر فعالیت خود را به حال تعلیق در آور

بی بی سی یکشنبه ۱۲ آذر ۱۳۹۱ (۲ دسامبر ۲۰۱۲)

دادگاه عالی قانون اساسی مصر به دلیل آنچه «فشارهای روانی و فیزیکی» بر قضات خود نامید، فعالیت‌های خود را تا زمان نامعلومی، به حال تعلیق در آورد.

این در حالی است که مخالفان محمد مرسی رئیس جمهور مصر که در میدان تحریر قاهره تجمع کرده اند، اعلام کردند، شامگاه سه شنبه با پیام «آخرین هشدار» به سمت کاخ ریاست جمهوری این کشور تظاهرات خواهند کرد.

تعلیق فعالیت دادگاه عالی قانون اساسی مصر پس از آن صورت گرفت که صدها نفر از اسلامگرایان هوادار محمد مرسی، صبح یکشنبه ۱۲ آذر، در مقابل ساختمان این دادگاه تجمع کرده و مانع از ورود قضات به دادگاه عالی قانون اساسی مصر شدند.

دادگاه عالی قانون اساسی مصر قرار بود شکایتهای وارده درباره نحوه تشکیل و فعالیت مجلس شورا و هیئت تدوین قانون اساسی مصر را بررسی کند. احتمال داشت که این دادگاه، حکم به انحلال این دو نهاد بدهد؛ همانگونه که پیشتر حکم انحلال مجلس مردم را به دلیل مغایرت قانون برگزاری انتخابات آن با مواد قانون اساسی را صادر کرده بود. اسلامگرایان اکثریت را در مجلس شورا و هیئت تدوین قانون اساسی در دست دارند.

به گزارش خبرگزاری الشرق الاوسط مصر، در بیانیه دادگاه عالی قانون اساسی مصر آمده است: «تعلیق فعالیت دادگاه تا زمانی ادامه خواهد داشت که قضات بتوانند وظیفه خود را در رسیدگی به شکایات مطرح، به دور از فشارهای روانی و فیزیکی که بر آنها اعمال می شود، انجام دهند.» این بیانیه، روز یکشنبه که در آن اسلامگرایان روبروی ساختمان دادگاه عالی قانون اساسی تجمع کرده بودند را روزی «سیاه» در تاریخ دستگاه قضایی مصر توصیف کرده است.

این بیانیه افزوده است: «هنگامی که قضات دادگاه صبح زود در راه حضور در جلسات خود بودند، تعداد زیادی از مردم را دیدند که از همه سو، ساختمان دادگاه را محاصره کرده اند، درهای آن را بسته اند و از دیوارهای آن بالا میروند. آنها شعارهایی علیه قضات سر میدادند و مردم را علیه دادگاه تحریک میکردند؛ مساله ای که باعث شد قضات با توجه به تهدیدات موجود که سلامت آنها را به خطر می انداخت، نتوانند در محل کار خود حاضر شوند.»

تصمیم دادگاه عالی قانون اساسی که به طور عملی به معنای اعتصاب است، می تواند بحران سیاسی اخیر این کشور را تشدید کند.

این بحران پس از آن آغاز شد که حدود ۱۰ روز پیش، محمد مرسی با صدور فرمانی، بر اختیارات خود افزود و دستگاه قضایی را محدود کرد.

این فرمان باعث آغاز اعتراض هایی بیسابقه علیه محمد مرسی و حزب متبوعش، گروه اخوان المسلمین شد. معترضان تحصنی را در میدان تحریر قاهره آغاز کرده اند و می گویند تا زمام عقب نشینی مرسی از این فرمان، به اعتراضهای خود ادامه خواهند داد.

در این میان، هیئت تدوین قانون اساسی، اقدام به تهیه سریع پیش نویس قانون، و ارائه آن به محمد مرسی رئیس جمهور مصر کرد. محمد مرسی هم روز ۲۵ آذر را به عنوان روز همه پرسی بر سر پیش نویس قانون اساسی تعیین کرد.

با توجه به اینکه فرمان اخیر مرسی تا زمان تدوین قانون اساسی جدید و تصویب آن اعتبار دارد، مرسی و هوادارانش امید دارند که برگزاری همه پرسی به فروکش کردن بحران بینجامد. اما به نظر میرسد اعلام زمان همه پرسی قانون اساسی، مخالفان را عصبانی تر کرده است.

گروهها و طیف های سیاسی متحصن در میدان تحریر از هواداران خود خواستند شامگاه سه شنبه، برای اعلام ادامه مخالفت با فرمان مرسی و همه پرسی پیش نویس قانون اساسی، با شعار «آخرین هشدار»، به سمت کاخ ریاست جمهوری مصر در قاهره تظاهرات کنند.

در این بیانیه، پیش نویس قانون اساسی ارائه شده برای همه پرسی، «محدود کننده حقوق و آزادیهای سیاسی، مدنی، اقتصادی و اجتماعی» مصریها توصیف شده است.

در این بیانیه آمده است: «این پیش نویس تنها بازتاب دهنده دیدگاه یک طیف در جامعه است و نمیتوان همه پرسی بر سر آزادی، کرامت و حقوق مردم را پذیرفت.»

این بیانیه همچنین مرسی و اخوان المسلمین را متهم کرده است که سعی میکنند مصر را به دو جبهه دوست داران دین و شریعت و مخالفان آن تقسیم کند.

این بیانیه تأکید کرده است که «نیروهای سیاسی و انقلابی» مصر نمی‌توانند همه پرسشی بر سر «از میان بردن انقلاب، ارزشها و اهداف» آن را بپذیرند؛ همه پرسشی که هدف از آن در این بیانیه «خالی کردن دموکراسی از محتوای آن» توصیف شده است.

این بیانیه را ۱۸ حزب و گروه سیاسی مصر امضا کرده است.

حدود دو سال پیش، نظام محمد حسنی مبارک رئیس‌جمهور پیشین مصر، در انقلابی مردمی سرنگون شد. در این انقلاب، طیفهای مختلف لبرال، چپ‌گرا، اسلامگرا و مسیحی حضور داشتند.

درگیری طرفداران و مخالفان دولت مصر در شهر اسکندریه سایت یورنیوز - شنبه ۱۱ آذر ۱۳۹۱ (اول دسامبر ۲۰۱۲)

طرفداران و مخالفان محمد مرسعی، رئیس‌جمهوری مصر، شنبه در شهر بندری اسکندریه در شمال آن کشور با یکدیگر درگیر شدند. آنها سنگ و اشیای دیگر به سوی یکدیگر پرتاب کردند. بسیاری از طرفداران دولت خواهان اجرای قوانین اسلامی در مصر هستند. در مقابل گروههای مخالف دولت به افزایش اختیارات رئیس‌جمهوری و تصویب سریع پیش‌نویس قانون اساسی جدید مصر در مجلس تدوین آن اعتراض دارند که اکثر کرسیهای آن در اختیار گروههای اسلامی و «اخوان المسلمین» است.

دادگاه بررسی پیش‌نویس قانون اساسی مصر به تعویق افتاد سی‌ان‌ان - دوشنبه ۱۳ آذر ۱۳۹۱ (۳ دسامبر ۲۰۱۲)

دادگاه عالی مصر، جلسه‌ی را که می‌توانست موجب ضربه‌ای به محمد مرسعی شود، به تعویق انداخت. قضات این دادگاه گفتند که حامیان رئیس‌جمهور، راه آنها را برای ورود به دادگاه سد کرده بودند. آنها قرار بود مشروعیت کمیته‌ی که پیش‌نویس قانون اساسی جدیدی را تهیه کرده بود، مورد بررسی قرار دهند. این قانون اساسی در ۱۵ دسامبر به رأی گذاشته خواهد شد. اما در اقدامی که موجب تشدید تنشهای موجود می‌شود، گروهی که قضات کشور را نمایندگی می‌کند، اکنون از نظارت کردن بر این فرآیند، خودداری می‌کند.

تظاهرات معترضان، مرسی را وادار به «ترک کاخ ریاست جمهوری» کرد رادیو فردا - سه شنبه ۱۴ آذر ۱۳۹۱ (۴ دسامبر ۲۰۱۲)

دو منبع از کاخ ریاست جمهوری مصر به خبرگزاری رویترز گفته‌اند که شامگاه سه شنبه ۱۴ آذر، محمد مرسعی رئیس‌جمهور این کشور در پی درگیری تظاهرکنندگان معترض با نیروهای ضدشورش در مقابل کاخ ریاست جمهوری، ناچار شد این کاخ را ترک کند.

این در حالی است که دادستان مصر، شماری از شخصیت‌های اپوزیسیون این کشور را، به تماس با بیگانگان و برنامه‌ریزی برای برهم زدن امنیت ملی و سرنگونی نظام حاکم متهم کرده است.

یک شاهد عینی به رویترز گفته است که چراغ‌های بزرگی که مقابل در کاخ ریاست جمهوری نصب شده‌اند، در نتیجه سنگ‌پرانی میان نیروهای ضد شورش و معترضان، شکسته شدند.

معترضان همچنین سیم‌های خاردار که برای نزدیک نشدن آنها به دیوارهای کاخ توسط نیروهای امنیتی کار گذاشته شده بود، برچیدند. تظاهرکنندگان از سه جهت کاخ ریاست جمهوری را محاصره کردند.

در مقابل نیروهای پلیس برای متفرق کردن معترضان، اقدام به شلیک گاز اشک‌آور کردند. هزاران نفر روز سه‌شنبه در مقابل کاخ ریاست جمهوری مصر در اعتراض به فرمان اخیر محمد مرسعی و پیش‌نویس قانون اساسی اجتماع کردند.

قرار است روز ۲۵ آذر پیش‌نویس قانون اساسی به همه‌پرسی گذاشته شود.

معترضان می‌گویند پیش‌نویس قانون اساسی که توسط هیات تدوین قانون اساسی مصر ارائه شده، ضامن جایجایی قدرت نیست. اسلامگرایان اکثریت را در این هیات در دست دارند.

اعتراض‌های اخیر مصر پس از آن آغاز شد که دوم آذرماه، محمد مرسعی با صدور فرمانی، بر اختیارات خود افزود و از اختیارات دستگاه قضایی کاست. ۱۱ روز پس از آن هیات تدوین قانون اساسی پیش‌نویسی ارائه داد که بلافاصله مرسعی زمان برگزاری همه‌پرسی درباره آن را اعلام کرد.

نحوه تشکیل هیات تدوین قانون اساسی از موارد مورد اعتراض معترضان مصری است. شماری از شخصیت‌های لبرال و مسیحی، از این هیات انصراف داده‌اند. قرار بود یکشنبه دادگاه عالی قانون اساسی مصر به شکایت‌های وارد شده علیه هیات تدوین قانون اساسی و مجلس شورا رسیدگی کند. اما حضور معترضان وابسته به گروه اسلامگرای اخوان‌المسلمین که به هوادار از مرسعی در مقابل ساختمان دادگاه تحصن کرده بودند، مانع از تشکیل جلسه دادگاه شد.

جبهه نجات ملی، گروهی که در آن طیف‌ها و گروه‌های مخالف مرسعی گردهم آمده‌اند، هواداران خود را به برگزاری تظاهرات در روز سه‌شنبه با عنوان «آخرین هشدار» دعوت کرده بودند.

در میدان تحریر قاهره نیز هزاران نفر از مخالفان مرسعی سه‌شنبه تجمع کرده و علیه او شعار دادند. از حدود دو هفته پیش شماری از مخالفان مرسعی تحصن خود را در این میدان که محل اصلی تجمع معترضان در انقلاب سال گذشته مصر علیه نظام محمد حسنی مبارک بود، تحصن کرده‌اند.

از سوی دیگر، طلعت عبدالله، دادستان کل مصر، روز سه‌شنبه، ابلاغیه‌ای در اختیار دادستانی‌های امنیت کشور قرار داد که در آن شماری از شخصیت‌های مخالف مرسی را متهم به تماس با بیگانگان و تلاش برای سرنگونی نظام حاکم کرده است. او خواستار تحقیق دادستانی‌ها در این باره شده بود. بنا بر اعلام سایت المصری الیوم، در این ابلاغیه، عمرو موسی، حمدین صباحی و محمد البرادعی، سه تن از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری پیشین مصر، سید البدوی رئیس حزب وفد و احمد الزند رئیس باشگاه قضات این کشور، مورد اتهام قرار گرفته‌اند. در این ابلاغیه آمده است که عمرو موسی با تزییی لیونی وزیر امور خارجه پیشین اسرائیل دیدار کرده و با او بر سر ایجاد مانع بر سر فعالیت‌های محمد مرسی و ایجاد بحران‌های داخلی در مصر به توافق رسیده است. در این ابلاغیه آمده که در پی این دیدار، عمرو موسی با دیگر شخصیت‌هایی که نام آنها ذکر شد، با هماهنگی، از هیات تدوین قانون اساسی انصراف دادند.

همه پرسى قانون اساسى مصر و مخالفان آن؛ «انقلاب ادامه دارد»

رادیو فردا سه شنبه ۱۴ آذر ۱۳۹۱ (۴ دسامبر ۲۰۱۲)

احمد ابوزید، رئیس باشگاه قضات مصر گفته است که «کلیه قضات مصر و باشگاه‌های قضات در خارج از پایتخت توافق کرده‌اند که ضمن خودداری از نظارت بر همه پرسى درباره پیش‌نویس قانون اساسی، آن را تحریم کنند».

بحران کنونی مصر پس از آن آغاز شد که حدود ده روز پیش محمد مرسی با صدور فرمانی بر اختیارات خود افزود و دستگاه قضایی را محدود کرد. این فرمان باعث آغاز اعتراض‌های بی‌سابقه‌ای علیه محمد مرسی، رئیس‌جمهوری مصر شد. معترضان مصری تحصنی را در میدان تحریر قاهره آغاز کرده‌اند و می‌گویند تا زمان عقب‌نشینی مرسی از این فرمان، به اعتراض‌های خود ادامه می‌دهند. با توجه به این‌که فرمان اخیر مرسی تا زمان تدوین قانون اساسی جدید و تصویب آن اعتبار دارد، مرسی و هوادارانش امید دارند که برگزاری همه پرسى به فروکش کردن بحران بیانجامد. اما به نظر می‌رسد اعلام زمان همه پرسى قانون اساسی مخالفان را عصبانی‌تر کرده است. در همین حال ۱۸ حزب و گروه سیاسی مصر با صدور بیانیه‌ی اعلام کردند که هم‌چنان به اعتراض‌های خود ادامه می‌دهند. چرا که آنها اعتقاد دارند پیش‌نویس قانون اساسی ارائه شده، محدودکننده حقوق و آزادی‌های سیاسی، مدنی و اقتصادی مصری‌هاست.

اعتصاب روزنامه‌های مخالف در مصر همزمان با تظاهرات ضد دولتی

سایت یورونیوز سه شنبه ۱۴ آذر ۱۳۹۱ (۴ دسامبر ۲۰۱۲)

مخالفان در اعتراض به فرمان رئیس‌جمهوری مصر و پیش‌نویس به همه پرسى گذاشته شده قانون اساسی قصد دارند بعدازظهر سه‌شنبه تجمع اعتراضی برپا کنند. همزمان تدابیر امنیتی در اطراف کاخ ریاست‌جمهوری تشدید شده و مسئولان از مردم خواسته‌اند از خانه‌های خود خارج نشوند. در همین حال روزنامه‌های اپوزیسیون در اعتراض به رعایت نشدن آزادی مطبوعات در پیش‌نویس قانون اساسی دست به اعتصاب زده‌اند. روز سه‌شنبه جای اکثر آنها در کیوسک‌های روزنامه فروشی خالی بود.

یکی از ساکنان قاهره می‌گوید: «صادقانه بگویم من از روی عادت روزنامه "المصری الیوم" را می‌خرم ولی امروز دیدم که چاپ نشده. نکته مثبت این است که پولم را دور نریختم برای این‌که اخباری که در روزنامه‌ها می‌بینیم همانهایی هستند که تلویزیون پخش می‌کند و این یک هرج و مرج است که امروز کشورمان به آن دچار شده است».

تظاهرات معترضان، مرسی را وادار به «ترک کاخ ریاست جمهوری» کرد

رادیوفردا چهارشنبه ۱۵ آذر ۱۳۹۱ (۵ دسامبر ۲۰۱۲)

دو منبع از کاخ ریاست جمهوری مصر به خبرگزاری رویترز گفته‌اند که شامگاه سه شنبه ۱۴ آذر، محمد مرسی رئیس‌جمهور این کشور در پی درگیری تظاهرکنندگان معترض با نیروهای ضدشورش در مقابل کاخ ریاست جمهوری، ناچار شد این کاخ را ترک کند.

این در حالی است که دادستان مصر، شماری از شخصیت‌های اپوزیسیون این کشور را، به تماس با بیگانگان و برنامه‌ریزی برای برهم زدن امنیت ملی و سرنگونی نظام حاکم متهم کرده است. یک شاهد عینی به رویترز گفته است که چراغ‌های بزرگی که مقابل در کاخ ریاست جمهوری نصب شده‌اند، در نتیجه سنگ‌پرانی میان نیروهای ضد شورش و معترضان، شکسته شدند. معترضان همچنین سیم‌های خاردار که برای نزدیک نشدن آنها به دیوارهای کاخ توسط نیروهای امنیتی کار گذاشته شده بود، برچیدند. تظاهرکنندگان از سه جهت کاخ ریاست جمهوری را محاصره کردند.

در مقابل نیروهای پلیس برای متفرق کردن معترضان، اقدام به شلیک گاز اشک‌آور کردند. هزاران نفر روز سه‌شنبه در مقابل کاخ ریاست جمهوری مصر در اعتراض به فرمان اخیر محمد مرسی و پیش‌نویس قانون اساسی اجتماع کردند.

قرار است روز ۲۵ آذر پیش‌نویس قانون اساسی به همه‌پرسی گذاشته شود. معترضان می‌گویند پیش‌نویس قانون اساسی که توسط هیات تدوین قانون اساسی مصر ارائه شده، ضامن جابجایی قدرت نیست. اسلام‌گرایان اکثریت را در این هیات در دست دارند. اعتراض‌های اخیر مصر پس از آن آغاز شد که دوم آذرماه، محمد مرسی با صدور فرمانی، بر اختیارات خود افزود و از اختیارات دستگاه قضایی کاست. ۱۱ روز پس از آن هیات تدوین قانون اساسی پیش‌نویسی ارائه داد که بلافاصله مرسی زمان برگزاری همه‌پرسی درباره آن را اعلام کرد.

نحوه تشکیل هیات تدوین قانون اساسی از موارد مورد اعتراض معترضان مصری است. شماری از شخصیت‌های لیبرال و مسیحی، از این هیات انصراف داده‌اند. قرار بود یکشنبه دادگاه عالی قانون اساسی مصر به شکایت‌های وارد شده علیه هیات تدوین قانون اساسی و مجلس شورا رسیدگی کند. اما حضور معترضان وابسته به گروه اسلام‌گرای اخوان المسلمین که به هوادارای از مرسی در مقابل ساختمان دادگاه تحصن کرده بودند، مانع از تشکیل جلسه دادگاه شد. جبهه نجات ملی، گروهی که در آن طیف‌ها و گروه‌های مخالف مرسی گردهم آمده‌اند، هواداران خود را به برگزاری تظاهرات در روز سه‌شنبه با عنوان «آخرین هشدار» دعوت کرده بودند. در میدان تحریر قاهره نیز هزاران نفر از مخالفان مرسی سه‌شنبه تجمع کرده و علیه او شعار دادند. از حدود دو هفته پیش شماری از مخالفان مرسی تحصن خود را در این میدان که محل اصلی تجمع معترضان در انقلاب سال گذشته مصر علیه نظام محمد حسنی مبارک بود، تحصن کرده‌اند. از سوی دیگر، طلعت عبدالله، دادستان کل مصر، روز سه‌شنبه، ابلاغیه‌ای در اختیار دادستانی‌های امنیت کشور قرار داد که در آن شماری از شخصیت‌های مخالف مرسی را متهم به تماس با بیگانگان و تلاش برای سرنگونی نظام حاکم کرده است. او خواستار تحقیق دادستانی‌ها در این باره شده بود. بنا بر اعلام سایت المصری الیوم، در این ابلاغیه، عمرو موسی، حمدین صباحی و محمد البرادعی، سه تن از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری پیشین مصر، سید البدوی رئیس حزب وفد و احمد الزند رئیس باشگاه قضاة این کشور، مورد اتهام قرار گرفته‌اند. در این ابلاغیه آمده است که عمرو موسی با تزئینی لیونی وزیر امور خارجه پیشین اسرائیل دیدار کرده و با او بر سر ایجاد مانع بر سر فعالیت‌های محمد مرسی و ایجاد بحران‌های داخلی در مصر به توافق رسیده است. در این ابلاغیه آمده که در پی این دیدار، عمرو موسی با دیگر شخصیت‌هایی که نام آنها ذکر شد، با هماهنگی، از هیات تدوین قانون اساسی انصراف دادند.

درگیری پلیس با معترضان در برابر کاخ ریاست جمهوری مصر

بی بی سی چهارشنبه ۱۵ آذر ۱۳۹۱ (۵ دسامبر ۲۰۱۲)

ماموران امنیتی مصر به سوی معترضانی که در برابر کاخ ریاست جمهوری تجمع کرده بودند، گاز اشک آور شلیک کرده‌اند. گزارش‌ها حاکی از آن است که محمد مرسی، رئیس‌جمهوری مصر کاخ ریاست جمهوری را ترک کرده است.

دهها هزار مصری امروز در اعتراض به محمد مرسی، رئیس‌جمهوری اسلام‌گرای این کشور در برابر کاخ ریاست جمهوری در قاهره تجمع کردند.

گزارش شده که تجمع بزرگ‌تری در شهر اسکندریه، علیه رئیس‌جمهور برگزار شده است. آنها در اعتراض به فرمان اخیر آقای مرسی مبنی بر افزایش اختیارات رئیس‌جمهور و همچنین پیش‌نویس جدید قانون اساسی که قرار است به همه‌پرسی گذاشته شود، تجمع کرده‌اند و گزارش شده که گروهی از آنها، از حصارهای پلیس عبور کرده‌اند.

معترضان می‌گویند رئیس‌جمهوری مصر خواهان آن است که قانون اساسی جدید این کشور با شتاب هر چه بیشتر مورد تأیید قرار گیرد.

آنها می‌گویند که قانون اساسی جدید، حقوق اقلیت‌ها و زنان این کشور را به حد کافی رعایت نکرده و از آنها مراقبت نمی‌کند.

در متن جدید قانون اساسی، علاوه بر جایگاه قوانین اسلامی، مرکز اسلامی الازهر مصر به عنوان مرجع مشاوره درباره "مسائل مرتبط با اسلام" تعیین شده است.

همچنین در این قانون آزادی مذهب به ادیان اسلام، مسیحیت و یهودیت محدود شده است. هواداران آقای مرسی، روز شنبه در تجمعی، حمایت خود را از او و قانون اساسی جدید نشان دادند.

قرار است همه‌پرسی قانون اساسی جدید ۱۵ دسامبر برگزار شود.

معترضان، محمد مرسی و اخوان المسلمین را به خیانت به انقلاب سال پیش متهم می‌کنند.

آقای مرسی در واکنش به اعتراض‌ها در افزایش اختیاراتش و برای کاستن از خشم عمومی و آرام کردن اوضاع گفت که اختیارات جدید او برای مدتی کوتاه و محدود خواهد بود.

اما تظاهرکنندگان خواهان لغو فرمان صادر شده هستند و می‌گویند که این حکم گامی در راستای تمرکز قدرت و ظهور مجدد دیکتاتوری در مصر است.

تظاهرات معترضان، مرسی را وادار به «ترک کاخ ریاست جمهوری» کرد

رادیو فردا چهارشنبه ۱۵ آذر ۱۳۹۱ (۵ دسامبر ۲۰۱۲)

دو منبع از کاخ ریاست جمهوری مصر به خبرگزاری رویترز گفته‌اند که شامگاه سه‌شنبه ۱۴ آذر، محمد مرسی رئیس‌جمهور این کشور در پی درگیری تظاهرکنندگان معترض با نیروهای ضدشورش در مقابل کاخ ریاست جمهوری، ناچار شد این کاخ را ترک کند.

این در حالی است که دادستان مصر، شماری از شخصیت‌های اپوزیسیون این کشور را، به تماس با بیگانگان و برنامه‌ریزی برای برهم زدن امنیت ملی و سرنگونی نظام حاکم متهم کرده است. یک شاهد عینی به رویترز گفته است که چراغ‌های بزرگی که مقابل در کاخ ریاست جمهوری نصب شده‌اند، در نتیجه سنگ‌پرانی میان نیروهای ضدشورش و معترضان، شکسته شدند. معترضان همچنین سیم‌های خاردار که برای نزدیک نشدن آنها به دیوارهای کاخ توسط نیروهای امنیتی کار گذاشته شده بود، برچیدند. تظاهرکنندگان از سه جهت کاخ ریاست جمهوری را محاصره کردند.

در مقابل نیروهای پلیس برای متفرق کردن معترضان، اقدام به شلیک گاز اشک‌آور کردند. هزاران نفر روز سه‌شنبه در مقابل کاخ ریاست جمهوری مصر در اعتراض به فرمان اخیر محمد مرسی و پیش‌نویس قانون اساسی اجتماع کردند.

قرار است روز ۲۵ آذر پیش‌نویس قانون اساسی به همه‌پرسی گذاشته شود. معترضان می‌گویند پیش‌نویس قانون اساسی که توسط هیأت تدوین قانون اساسی مصر ارائه شده، ضامن جابه‌جایی قدرت نیست. اسلامگرایان اکثریت را در این هیأت در دست دارند.

در اطراف کاخ ریاست جمهوری مصر تانک و زرهپوش مستقر شده است

بی بی سی پنجشنبه ۱۶ آذر ۱۳۹۱ (۶ دسامبر ۲۰۱۲)

درگیری بین مخالفان و هواداران رئیس‌جمهوری مصر چندین کشته و زخمی برجای گذاشته و همزمان با اعلام کناره‌گیری شماری از مشاوران رئیس‌جمهوری، گزارش‌های خبری حاکی از استقرار تانک و خودروهای زرهی در اطراف کاخ ریاست جمهوری است.

روز پنجشنبه، ۱۶ آذر (۶ دسامبر)، به نقل از شاهدان عینی گزارش شد که در پی ناآرامی‌های روز و شب گذشته در اطراف کاخ ریاست جمهوری مصر در قاهره، از اوایل صبح، چند دستگاه تانک در مقابل این ساختمان مستقر شده و تعدادی خودروی زرهی نیز در اطراف این محل دیده شده است.

ساعاتی پیشتر، وزارت بهداشت مصر اعلام کرده بود که در درگیری روز و شب گذشته بین مخالفان محمد مرسی، رئیس‌جمهوری، و هواداران او از گروه اسلامگرای اخوان المسلمین در اطراف کاخ ریاست جمهوری، دست کم پنج نفر کشته و بیش از سیصد تن زخمی شده‌اند. این درگیری بعد از ظهر چهارشنبه و زمانی آغاز شد که صدها تن از هواداران اخوان المسلمین به طرفداری از محمد مرسی به سوی کاخ ریاست جمهوری راهپیمایی کردند تا مخالفان رئیس‌جمهوری را که در اطراف کاخ تحصن کرده بودند متفرق کنند. مهاجمان به برچیدن و آتش زدن چادرهای تحصن کنندگان مبادرت کردند که به خشونت بین دو طرف منجر شد.

این تحصن در اعتراض به فرمان روز ۲۲ اکتبر آقای مرسی برگزار شده بود که براساس آن، رئیس‌جمهوری قوه قضاییه را از رسیدگی به پرونده‌های مربوط به صلاحیت مجلس قانون اساسی و نظارت بر اقدامات رئیس‌جمهوری محروم کرد.

مجلس قانون اساسی از سوی پارلمان مصر منحل شده و به دلیل تسلط اسلامگرایان بر آن، اعضای لیبرال و سکولار و نگران از امکان تحمیل یک نظام سیاسی دینی بر مصر و جلوگیری از حرکت این کشور به سوی دموکراسی، از عضویت مجلس کناره گرفته بودند.

پس از آنکه چند روز پیش آقای مرسی اعلام کرد که پیش‌نویس قانون اساسی تدوین شده توسط همین مجلس را در روز ۱۵ دسامبر به همه‌پرسی می‌گذارد، حرکت اعتراضی علیه فرمان او شدت گرفت و علاوه بر تجمع در میدان تحریر قاهره، تظاهراتی نیز در برابر کاخ ریاست جمهوری برگزار شد و تعدادی از معترضان با برپا کردن چادر، در این محل متحصن شدند.

به گزارش خبرگزاری رسمی مصر، علاوه بر قاهره، در چند شهر دیگر نیز تظاهراتی علیه رئیس‌جمهوری برگزار شده و از جمله در اسماعلیه و سوئز، دفاتر گروه اخوان المسلمین هدف حمله قرار گرفته و به آتش کشیده شده در حالیکه هواداران محلی این تشکل برای شرکت در حمله به مخالفان، به قاهره رفته و دفاتر آن بدون محافظ مانده بود.

همین خبرگزاری گزارش می‌کند که صبحی صالح، عضو پارلمان منحل و از اعضای مجلس قانون اساسی نیز در شهر اسکندریه هدف حمله مخالفان قرار گرفت و زخمی شد.

همزمان، گزارش‌های خبری حاکی از کناره‌گیری تعدادی از مقامات نزدیک به رئیس‌جمهوری مصر در واکنش به تحولات خونین روز گذشته است. در برخی گزارش‌ها از عمرو اللیثی، سیف عبدالفتاح و ایمن الصیاد به عنوان مشاورانی نام برده شده که از سمت مشاور رئیس‌جمهوری کناره گرفته‌اند در حالیکه گزارش‌های دیگر حاکی از استعفای تعداد دیگری از مقامات نزدیک به آقای مرسی است.

بحران سیاسی

محمد مرسی، نامزد وابسته به گروه اسلامگرای اخوان المسلمین در انتخابات ریاست جمهوری، حدود شش ماه پیش مقام ریاست جمهوری را با وعده برقراری آرامش و هموار کردن زمینه مساعد برای

استقرار دموکراسی در دست گرفت و اعلام داشت که خود را رئیس جمهوری همه مردم مصر با هر گرایش سیاسی و اعتقاد دینی می داند.

پس از کناره گیری حسنی مبارک، رئیس جمهوری سابق مصر در ماه فوریه سال گذشته، شورایی متشکل از نظامیان ارشد اداره عالی کشور را در دست گرفته بود اما در ماه های منتهی به برگزاری انتخابات ریاست جمهوری، برخی اقدامات این شورا تظاهراتی را در پی آورد که در مواردی، به کشته و زخمی شدن تعدادی از معترضان منجر شد و به گفته ناظران، اعتماد سنتی مردم به نظامیان را متزلزل کرد.

به گفته ناظران، آقای مرسى پس از انتخاب به ریاست جمهوری، با بهره برداری از وقایعی مانند کشته شدن شماری از نظامیان به دست مهاجمان مسلح در صحرای سینا، به تغییراتی در رده های فرماندهی نیروهای مسلح دست زد و تعدادی از طرفداران خود را به سمت های مهم نظامی منصوب کرد.

وی همچنین با اتکا به ناخرسندی گروه هایی از مردم از احکام ضعیف برخی ازدادگاه ها در مورد تعدادی از مقامات و ماموران حکومت حسنی مبارک، مقامات قوه قضاییه را به طرفداری از رژیم سابق متهم کرد و به این بهانه، با فرمان ۲۲ اکتبر، ضمن برکناری دادستان کل، به گفته مخالفان، در صدد خنثی کردن قوه قضاییه، یعنی تنها نهادی برآمد که همچنان قادر به مهار او بود.

روز گذشته، شماری از سیاستمداران مخالف با شرکت در یک نشست خبری مشترک، ضمن انتقاد از اقدامات رئیس جمهوری، اعلام کردند که در صورت لغو فرمان ۲۲ اکتبر، حاضر به مذاکره برای خروج از بحران سیاسی کنونی هستند. آنان در عین حال از شعار تظاهرکنندگان که خواستار سرنگونی رئیس جمهوری بوده اند آشکارا حمایت نکردند.

محمد البرادعی، مدیرکل سابق آژانس بین المللی انرژی اتمی و از شخصیت های شرکت کننده در این نشست، ضمن انتقاد از رئیس جمهوری به دلیل عدم حفاظت از معترضان در برابر حملات طرفداران دولت، گفت که "آنچه امروز در مصر روی می دهد، به منزله قطب بندی و تفرقه در میان ملت است و می تواند به خشونت و حتی عواقبی بسیار وخیم تر منجر شود" و آمادگی مشروط خود را برای مذاکره اعلام داشت.

هنوز آقای مرسى به این پیشنهادها پاسخی نداده اما هشام قنديل، نخست وزیر، خواستار "گفتگوی ملی" شده و محمود مکی، معاون رئیس جمهوری، از مخالفان خواسته است تا پس از برگزاری همه پرسی و تصویب قانون اساسی جدید، پیشنهادهای خود برای تغییر در این قانون را تسلیم پارلمان بعدی مصر کنند.

در مقابل، مخالفان گفته اند که هدف اسلامگرایان از تصویب قانون اساسی به شکل فعلی، تسلط بر نهادهای حکومتی از جمله قوه مقننه بوده و نمی توان از پارلمان بعدی، که براساس قانون اساسی جدید انتخاب می شود، انتظار داشت با اصلاح همین قانون اساسی موافقت کند. با ادامه ناآرامی در مصر، هیلاری کلینتون، وزیر خارجه آمریکا که کشورش هر ساله بیش از یک میلیارد دلار کمک در اختیار مصر قرار می دهد، خواستار گفتگو برای حل بحران کنونی در این کشور شده و گفته است "این گفتگوها باید دوطرفه باشد".

وزیر خارجه بریتانیا خواستار خویشتنداری همه طرف ها و "انتقال به دموکراسی به شیوه ای فراگیر و همراه با تبادل نظر همگانی" شده و به گزارش خبرگزاری خاورمیانه، شیخ احمد الطیب، رئیس دانشگاه اسلامی الازهر و مقام ارشد مذهبی مصر، هم با توصیف بحران کنونی به عنوان "یک فاجعه" از همه گروه ها خواسته است تا از طریق "مذاکرات مسالمت آمیز" اختلافات خود را حل کنند. مخالفان آقای مرسى، حمله هواداران اخوان المسلمین به تحصن کنندگان در برابر کاخ ریاست جمهوری را به حمله حامیان حسنی مبارک به تظاهرات مخالفان تشبیه کرده و هشدار داده اند که حکومتی که دست آن به خون آلوده شود دوام ندارد و مصالحه با آن ممکن نیست.

برخی منابع نزدیک به رئیس جمهوری گفته اند که آقای مرسى در یک سخنرانی تلویزیونی در روز پنجشنبه، به بررسی تحولات اخیر خواهد پرداخت. اگرچه هنوز نشانه ای از تمایل محمد مرسى به لغو یا تغییر فرمان ۲۲ اکتبر دیده نشده، اما ناظران گفته اند که وی در گذشته نشان داده که در صورت لزوم، آمادگی آن را دارد که از خود نرمش نشان دهد هر چند معلوم نیست در مورد موضوعی که آینده اسلامگرایان مصر به آن بستگی دارد هم مایل به مصالحه باشد.

مرسى خواهان گفتگو با مخالفان شد

بی بی سی - پنج شنبه ۰۶ دسامبر ۲۰۱۲ - ۱۶ آذر ۱۳۹۱

آقای مرسى گفت برخی پول گرفته اند تا کاری کنند که اعتراض ها به خشونت کشیده شود. محمد مرسى، رئیس جمهور مصر، خواهان برگزاری دیداری با مخالفان در روز شنبه ۸ دسامبر شد تا از تشدید بحران سیاسی جلوگیری شود.

درگیری ها بین مخالفان و هواداران آقای مرسى در شب و روز گذشته به مرگ ۵ نفر و زخمی شدن ۶۴۴ نفر منجر شد.

محمد مرسى، در یک سخنرانی تلویزیونی از کشته شدن این پنج نفر ابراز تاسف کرد. او افزود که حق اعتراض مسالمت آمیز را به رسمیت می شناسد ولی گفت که برخی پول گرفته اند تا کاری کنند که اعتراض ها به خشونت کشیده شود.

آقای مرسی گفت که ۸۰ نفر از کسانی که متهم به اقدام به رفتارهای خشونت آمیز هستند، بازداشت شده اند.

محمد مرسی گفت که بخش های بحث برانگیز فرمان اخیرش را که در آن اختیارات زیادی برای خود قائل شده، می توان بعد از گفت و گو با مخالفان تعدیل کرد. به گفته او، پیش نویس قانون اساسی در روز ۱۵ دسامبر به همه پرسى گذاشته می شود، و نتیجه هر چه باشد، اختیاراتی که برای خود قائل شده، لغو خواهد شد. چند روز پیش، پس از آنکه آقای مرسی اعلام کرد که پیش نویس قانون اساسی تدوین شده توسط مجلس را در روز ۱۵ دسامبر به همه پرسى می گذارد، حرکت اعتراضی علیه فرمان او شدت گرفت و علاوه بر تجمع در میدان تحریر قاهره، در برابر کاخ ریاست جمهوری نیز تظاهراتی برگزار شد که روز و شب چهارشنبه به درگیری منجر شد.

سخنرانی محمد مرسی بعد از تظاهرات خونین در قاهره سپان آن جمعه ۱۷ آذر ۱۳۹۱ (۷ دسامبر ۲۰۱۲)

مرسی: هیچ یک از شهروندان مصری نباید به خاطر دین یا هر چیزی مورد تبعیض قرار بگیرند. بعد از این حوادث دردناک تحت عنوان اختلاف سیاسی، تنها راه برای رسیدن به اتفاق نظر؛ گفتگو است ... رژیم قبلی ساقط شده و هرگز به مصر باز نخواهد گشت... مردم باید توسط اکثریت حکومت بشود و اقلیت هم باید به اکثریت تن بدهد و در عین حال هر دو طرف و همه ما باید متحد شویم تا منافع مصر را محقق کنیم... گرچه ما از حق بیان مسالمت آمیز حمایت می کنیم اما هرگز اجازه نمی دهیم کسی به قتل و خرابکاری با ترساندن شهروندان متوسل شود و زیرساختار ما را تخریب کند و خواستار انقلاب علیه خواست ما بشود. برخی تظاهرکنندگان مرتکب نقض قانون شدند آنها روز سه شنبه به خودروهای ریاست جمهوری حمله کردند و یکی از رانندگان به شدت مجروح شد و هنوز بستری است. چرا؟ آیا این تظاهرات مسالمت آمیز است؟ آیا تظاهرات یعنی حمله به اموال عمومی و بستن مسیرهای عمومی و ارائه تصویر بدی از مصر؟

این تظاهرات غیرقابل قبول است... این تظاهرات مورد نفوذ قرار گرفته است. آنها از سلاح گرم استفاده کردند. آنها از نارنجکهای دودزا استفاده کردند. شش نفر مصری مخلص کشته شدند و ۶۲ نفر توسط گلوله مجروح شدند...

نیروهای امنیتی افرادی که سلاح حمل کرده بودند را دستگیر کرده اند. آنها با قدرتهای سیاسی رابطه داشته اند و برخی از آنها هم مزدوری می کردند و این تحقیقات ادامه دارد ... رفراوندوم برگزار می شود و نتایج آن اعلام می شود که اراده مردم خواهد بود. روز شنبه ساعت ۱۲:۳۰ ظهر در محل ریاست جمهوری جلسه هست تا برای کشور وحدت بیاورد و به نتیجه اکثریت برسیم... به برادران و فرزندان که کشته یا مجروح شده اند تسلیت و همدردی می کنم... اگر جواب رفراوندوم منفی باشد من به انتخابات فرا می خوانم.

تجمع دوباره صد ها هزار معترض در برابر اقامتگاه مرسی دوپه و له جمعه ۱۷ آذر ۱۳۹۱ (۷ دسامبر ۲۰۱۲)

محمد مرسی مخالفان را به گفت و گو دعوت کرده، ولی گفته است از موضع عقب نشینی نخواهد کرد. مخالفان به تظاهرات خود پس از نماز جمعه ۱۷ آذر در خیابان های قاهره، اسکندریه و دیگر شهرهای مصر ادامه دادند.

مخالفان به فشار بر مرسی در خیابان های قاهره و دیگر کلان شهرهای مصر ادامه می دهند. بر اساس گزارش شبکه خبری "العربیه"، در کافرالشیخ و البخریه مصر مخالفان به مراکز وابسته به جنبش اخوان المسلمین حمله برده اند. حتی به دنبال ممنوعیت تظاهرات در اطراف کاخ ریاست جمهوری مصر نیز این تظاهرات ادامه دارد.

محمد مرسی، رئیس جمهور مصر در سخنان روز پنجشنبه (۱۶ آذر) مخالفان خود را به گفت و گو دعوت کرد، ولی تأکید کرد که از مواضع خود عقب نشینی نخواهد کرد. به گزارش خبرگزاری ها، تاکنون چندین مشاور مرسی به دلیل خشونت هایی که علیه معترضان رخ داده است، از سمت خود استعفا داده اند. به گزارش خبرگزاری ها، ده ها هزار نفر از معترضان روز جمعه (۱۷ آذر/ ۷ دسامبر) بار دیگر در برابر کاخ ریاست جمهوری تجمع کردند. گفته می شود تظاهرکنندگان به پیش نویس قانون اساسی از موانع امنیتی حول کاخ ریاست جمهوری عبور کرده اند و توانسته اند از سیم های خاردار و دیوار بتونی عبور کنند. در گزارش ها آمده که تا به حال هیچ گونه درگیری بین گارد ریاست جمهوری و تظاهرات کنندگان روی نداده است.

"ما مخالف اسلام نیستیم، ما مخالف اخوان المسلمین هستیم"

تظاهرکنندگان در میدان تحریر قاهره پلاکاردهایی حمل می کردند که بر روی آنها نوشته بودند: "کارت قرمز برای مرسی"، "ما مخالف اسلام نیستیم، ما مخالف اخوان المسلمین هستیم". سعد الخطانی، دبیر جنبش اخوان المسلمین مدعی است، بازماندگان رژیم سابق حسنی مبارک در پشت صحنه به صورت فعال در برپایی این اعتراضات دست دارند. وی همزمان خاطر نشان کرد که جنبش اخوان المسلمین آماده شنیدن هرگونه پیشنهاد برای کنارگذاشتن این اعتراضات است.

اما رهبران اپوزسیون مصر هم می‌گویند، سخنرانی مرسی یادآور دوران حسنی مبارک است و او به روش حسنی مبارک عمل می‌کند.

گروه جوانان وابسته به "جنبش ۶ آوریل" نیز که نقش برجسته‌ای در انقلاب سال گذشته مصر علیه رژیم حسنی مبارک داشت، اعلام کرد که دعوت مرسی برای گفت‌وگو را نمی‌پذیرد و در تظاهرات شرکت فعال خواهد داشت. حمدین صباحی، سیاستمدار چپ این گروه گفته است که "انقلاب مصر مسالمت‌آمیز آغاز شد و مسالمت‌آمیز نیز پایان خواهد یافت".

البرادعی: مرسی در دیالوگ را بر مخالفان بست

محمد البرادعی، هماهنگ‌کننده "جبهه نجات ملی" می‌گوید: «مرسی در را به روی مخالفان بسته است. دیالوگ با او دیگر ممکن نیست، زیرا مرسی برای پذیرش درخواست مخالفان حاضر نیست سازش کند.»

جبهه نجات ملی نیز چون گروه‌های اپوزیسیون مصر خواستار لغو حکم افزایش اختیارات مرسی و تعویق موعد رفاندوم برای قانون اساسی جدید مصر است.

واکنش جهانی به رویدادهای مصر ادامه دارد. ناوی پیلای کمیسرعالی حقوق بشر سازمان ملل از پیش‌نویس جدید قانون اساسی مصر انتقاد کرد.

خانم پیلای تاکید کرد که در این پیش‌نویس تبعیض جنسیتی، مذهبی و نژادی با صراحت ممنوع نشده است. وی همچنین می‌گوید گرچه قانون اساسی برخی از مواد حقوق بشر را تضمین می‌کند اما برخی موارد غیرشفاف و ناروشن سبب نگرانی شده است.

گیدو وستروله، وزیر امور خارجه آلمان نیز از رییس جمهور مصر خواست پیشنهادها را برای دیالوگ با مخالفانش را برای بدست آوردن نتایج مشخص به پیش ببرد. وزیر امور خارجه آلمان نیروهای درگیر در مصر را به خویشتنداری دعوت کرده است.

مخالفان با احاطه کاخ ریاست جمهوری مصر همه پرسى قانون اساسى را به تعویق انداختند **العربیة جمعه ۱۷ آذر ۱۳۹۱ (۷ دسامبر ۲۰۱۲)**

هزاران نفر از مخالفان محمد مرسی رئیس جمهور مصر با یورش به موانعی که نیروهای گارد ریاست جمهوری در مقابل کاخ ریاست جمهوری در قاهره نصب کرده بودند، موفق شدند خود را به دیوارهای کاخ برسانند.

در پی این تحول معاون رئیس جمهور مصر از عقب افتادن همه پرسى قانون اساسى خبر داد. بنا بر این گزارش یورش مخالفان مرسی باعث آسیب دیدن شماری از نیروهای گارد ریاست جمهوری و عقب نشینی این نیروها از محوطه کاخ شد.

تعدادی از تظاهر کنندگان از خودروهای زرهی گارد که در اطراف کاخ ریاست جمهوری مستقر شده اند بالا رفتند.

این رخدادها هنگامی روی داد که امروز جمعه ۲۰۱۲-۱۲-۷، ده ها هزار نفر از مخالفان مرسی از مساجد و میادین مختلف قاهره و جیزه تظاهراتی را برای اعلام مخالفت خود با فرمان اخیر مرسی که به او اختیارات مطلق می دهد و همچنین جهت مخالفت با همه پرسى قانون اساسى که قرار است ۱۵ دسامبر برگزار شود، تظاهرات به راه انداختند.

اما به نظر می رسد سخنرانی شامگاه پنجشنبه محمد مرسی که در آن از تصمیم های خود عقب نشینی نکرد و تنها مخالفان خود را به گفت و گو دعوت کرد، خشم مخالفان او را برانگیخته است. محور شعارهای سر داده شده 'سرنگونی نظام' و 'سرنگونی محمد مرسی' بوده است.

تظاهرکنندگان از آغاز در مقابل دیوارهای سیمانی و سیم های خاردار که نیروهای گارد ریاست جمهوری اطراف کاخ ریاست جمهوری ایجاد کرده بودند مستقر شدند. از شامگاه روز گذشته پس از آن که مخالفان و هوداران مرسی مقابل کاخ ریاست جمهوری با یکدیگر درگیر شدند، نیروهای گارد ریاست جمهوری در این منطقه مستقر شدند. درگیری های چهارشنبه دستکم ۶ کشته و بیش از ۶۰۰ زخمی در پس داشت.

پس از این تحولات خبرگزاری مصری "الشرق الاوسط" از عقب افتادن همه پرسى در خارج از کشور تا چهارشنبه آینده خبر داد. این همه پرسى قرار بود شنبه برگزار شود.

رئیس کمیسیون نظارت بر همه پرسى به شبکه تلویزیونی الحیات گفته است که این تعویق به درخواست وزارت امور خارجه صورت گرفته است.

محمود مکی معاون رئیس جمهور مصر نیز در مصاحبه با خبرگزاری فرانسه گفت که مرسی با تعویق هم پرسى بر سر پیش نویس قانون اساسى به شرط تضمین این تعویق توسط دستگاه قضایى خبر داد.

به جز روبروی کاخ ریاست جمهوری، معترضان به تحصن و حضور خود در میدان تحریر ادامه می دهند. تظاهرات جمعه را مخالفان مرسی 'کارت قرمز' نامیدند. ۲۱ حزب و گروه سیاسی برای مشارکت در این تظاهرات فراخوان دادند.

هزاران نفر از مخالفان مرسی در مناطق سیدی جابر و اسکندریه نیز تظاهرات کرده و علیه او شعار دادند.

این در حالی است که تا کنون بزرگترین گروه های مخالف مرسی با دعوت او به همه پرسى مخالفت کرده اند. جبهه نجات ملی، ائتلافی که چند پیش با حضور شخصیت ها و گروه های مخالف مرسی

تشکیل شد و همچنین گروه جوانان ۶ آوریل که در انقلاب سال گذشته مصر عیله نظام حسنی مبارک نقش پررنگی داشت، اعلان کردند که دعوت مرسی به گفت و گو را نمی پذیرند و به اعتراض های خود ادامه می دهند. فراهم نبودن زمینه گفت و گو همچون نادیده گرفتن خواسته های معترضان دلیل اصلی این مخالفت است.

مخالفان مرسی با محافظان کاخ ریاست جمهوری درگیر شدند بی بی سی جمعه ۱۷ آذر ۱۳۹۱ (۷ دسامبر ۲۰۱۲)

معترضان مخالف محمد مرسی، رئیس جمهوری مصر، با عبور از مواضع حفاظتی کاخ ریاست جمهوری با ماموران نظامی مستقر در اطراف آن درگیر شدند. معترضان خواستار حذف تغییرات ایجاد شده در پیش نویس قانون اساسی جدید مصر هستند که اختیارات رئیس جمهور را گسترده تر می کند. هزاران نفر روز جمعه (هفتم نوامبر) پس از آنکه رهبران مخالفان دعوت محمد مرسی برای گفتگو را رد کردند، دوباره به خیابان های پایتخت آمدند. همزمان یکی از مقام های عالیرتبه دولت گفته است که آقای مرسی ممکن است با به تاخیر انداختن همه پرسوی قانون اساسی موافقت کند. مطابق قانون مصر، همه پرسوی باید حداکثر دو هفته پس از تقدیم رسمی قانون اساسی به رئیس جمهوری برگزار شود.

در همین حال، کمیسیون انتخابات مصر، زمان برگزاری همه پرسوی برای مصریان خارج از خاک این کشور را از هم اکنون به تاخیر انداخته است. این کمیسیون علت این تصمیم را درخواست وزارت امور خارجه اعلام کرده است و زمان جدید برگزاری همه پرسوی برای مصریان خارج از این کشور را که پیش تر شنبه (۸ دسامبر) اعلام شده بود به روز چهارشنبه آینده موکول کرده است. به گزارش خبرگزاری فرانسه، محمود مکی، معاون رئیس جمهوری گفته که آقای مرسی می تواند زمان همه پرسوی را به تاخیر بیندازد اگر مخالفان تضمین کنند که دوباره چالش های جدیدی را طرح نکنند. 'گفتگوی واقعی'

اعتراضات جدید در پی آن شکل گرفت که امروز رهبران مخالفان دعوت محمد مرسی، رئیس جمهوری مصر، برای گفتگو را رد کردند. فرمان آقای مرسی که اختیارات گسترده ای به او داده، همچنین تصویب پیش نویس قانون اساسی توسط مجلس عمدتاً اسلام گرای مصر و اعلام همه پرسوی برای آن به تنش سیاسی در مصر دامن زده است.

درگیری های میان مخالفان و هواداران آقای مرسی تا کنون پنج نفر کشته به جای گذاشته و علاوه بر آن ده ها نفر زخمی شده اند.

محمد مرسی، روز پنجشنبه (ششم دسامبر - ۱۶ آذر) در یک سخنرانی تلویزیونی از کشته شدن این پنج نفر ابراز تاسف کرد. او گفت که حق اعتراض مسالمت آمیز را به رسمیت می شناسد ولی افزود که برخی پول گرفته اند تا اعتراضات را به خشونت بکشانند.

آقای مرسی همه احزاب عمده مخالف را دعوت کرده بود تا روز شنبه به "گفتگوی ملی" بپیوندند، اما ائتلاف جبهه نجات ملی، که بخش بزرگی از مخالفان را در بر می گیرد، این دعوت را رد کرده است. محمد البرادعی، دبیر پیشین آژانس بین المللی انرژی اتمی و از رهبران عمده مخالفان، گفته است: "از نیروهای ملی می خواهم در این گفتگوهایی که ملزومات گفتگوی واقعی را ندارند شرکت نکنند. ما خواهان گفتگوی تحمیلی نیستیم."

حزب لیبرال وفد و انجمن ملی تغییر، دو تشکل دیگر مخالفان نیز دعوت به این گفتگوها را رد کرده اند. امتناع محمد مرسی از لغو اختیارات گسترده ای که به خود داده و همچنین به تعویق انداختن همه پرسوی قانون اساسی مخالفان را خشمگین کرده است.

در روزهای گذشته دفاتر اخوان المسلمین، پشتیبان اصلی محمد مرسی، در شهرهای مختلف مصر مورد حمله قرار گرفته و به آتش کشیده شده است. مخالفان می گویند که شبه نظامیان هوادار اخوان با آنان برخوردهای خشونت آمیز داشته اند.

مذاکرات بین محمد مرسی و نمایندگان مخالفان با شکست به پایان رسید

العربیه شنبه ۱۸ آذر ۱۳۹۱ (۸ دسامبر ۲۰۱۲)

مذاکرات بین محمد مرسی و برخی از معترضان به "اعلامیه قانون اساسی" روز شنبه ۸ - ۱۲ - ۲۰۱۲ بدون نتیجه به پایان رسید.

گزارشگر العربیه پیش از این اعلام کرد محمد مرسی رئیس جمهور مصر یک ساعت پس از گفت و گو با نمایندگان برخی از معترضان به "اعلامیه قانون اساسی" سالن را ترک کرد و از معاونش خواست جلسه را اداره کند.

این نشست در حالی برگزار شد که اغلب مخالفان از جمله "جبهه نجات ملی" به رهبری البرادعی، عمر موسی و حمدین صباحی فراخوان مرسی برای بررسی مسائل جاری را تحریم کرده اند.

بر اساس گزارش خبرگزاری "الشرق الاوسط" تعدادی از فعالان سیاسی و حقوقدانان برای شرکت در مذاکرات به کاخ ریاست جمهوری مراجعه کردند.

محمود مکی معاون رئیس جمهور مصر اعلام کرده بود برای حل بحران جاری ممکن است همه پرسى قانون اساسى تا حل مسائل به تعویق انداخته شود.

محمد سلیم العوا ، محمود خضیری ، ابوالعلا ماضی ، عصام سلطان ، فهمی هویدی ، ایمن نور و منتصر الزیات از جمله شخصیت های برجسته ای هستند که در جلسه گفت و گو با دولت به کاخ ریاست جمهوری رفتند.

این در حالی است که هزاران نفر از معترضان همچنان در مقابل کاخ ریاست جمهوری به تجمع اعتراضی خود ادامه می دهند و علیه محمد مرسى و اخوان المسلمین شعار می دهند.

بحران جاری در پی صدور "اعلامیه قانون اساسی" توسط محمد مرسى شهرهای مختلف مصر را در بر گرفت.

محمد مرسى در این اعلامیه صلاحیت های خود را گسترده کرد ، قوه قضائیه را به فرمانبرداری از دستورات خود ملزم و همچنین دادستان کل را از کار برکنار کرد.

هرچند که محمد مرسى اعلام کرده است که این اعلامیه موقتی است اما معترضان می گویند او با این اقدام کشور را به سمت دیکتاتوری سوق داده است.

مخالفان طی روزهای گذشته تظاهرات گسترده ای در مقابل کاخ ریاست جمهوری برگزار کرده اند.

در این تظاهرات دست کم ۵ تن کشته و صدها نفر زخمی شدند. ارتش مصر از همه شهروندان خواسته است خویشترداری کنند و نیروهای خود را در مقابل کاخ ریاست جمهوری مستقر کرده است.

جبهه نجات ملی پس از پایان گف و گو بین دولت و برخی از مخالفان در بیانیه ای از معترضان خواست به تجمع در میادین و خیابان ها ادامه دهند.

باشگاه قضات مصر اعلام کرد بر همه پرسى قانون اساسى نظارت نخواهد کرد العربيه، نت سه شنبه ۲۱ آذر ۱۳۹۱ (۱۱ دسامبر ۲۰۱۲)

باشگاه قضات مصر اعلام کرد که بر همه پرسى پیش نویس قانون اساسى این کشور که قرار است شنبه آینده برگزار شود، شرکت نخواهد کرد.

این در حالی است که بعد از ظهر امروز سه شنبه ۲۰۱۲-۱۲-۱۱، شماری از مخالفان محمد مرسى رئیس جمهور مصر، با تخریب بخشی از موانعی که نیروهای امنیتی گرداگرد کاخ ریاست جمهوری این کشور ایجاد کرده اند، خود را به دیوارهای کاخ رساندند.

به گزارش العربیه ۹۰ درصد از قضات عضو باشگاه قضات مصر با مشارکت در نظارت بر همه پرسى قانون اساسى مخالفت کرده اند.

احمد الزند رئیس باشگاه قضات مصر، عصر سه شنبه در کنفرانسی خبری، با اعلام این خبر تاکید کرد که او نمی تواند چیزی بر قضات تحمیل کند.

در این کنفرانس خبری، شماری از روسای باشگاه های قضات استان های مختلف، نتایج رای گیری قضات استان های خود در مورد نظارت بر همه پرسى همه پرسى قانون اساسى را اعلام کردند.

در همین حال، خبرنگار العربیه در قاهره گزارش داده است که شماری از معترضان موفق شدند با پشت سر گذاشتن موانع ایجاد شده توسط نیروهای امنیتی، خود را به نزدیکی کاخ ریاست جمهوری برسانند.

نیروهای امنیتی در روزهای پیش دیواری با بلوک های سیمانی گرداگرد کاخ ریاست جمهوری ایجاد کرده اند.

مخالفان و هواداران محمد مرسى از هواداران خود خواسته اند سه شنبه برای تظاهرات به خیابان ها بروند.

مخالفان به اصرار محمد مرسى در برگزاری همه پرسى بر سر پیش نویس قانون اساسى در روز شنبه آینده اعتراض دارند. آن ها ترکیب هیئت تدوین قانون اساسى که اکثریت آن در دست اسلامگرایان است را، نماینده مردم مصر نمی دانند.

در مقابل هواداران مرسى از تصمیم او در اجرای همه پرسى و به تعویق نینداختن آن، حمایت می کنند.

فراخوان مجدد مخالفان مرسى برای راهپیمایی به سوی کاخ ریاست جمهوری العربيه، نت سه شنبه ۲۱ آذر ۱۳۹۱ (۱۱ دسامبر ۲۰۱۲)

در پی شلیک بوسیله تفنگ شکاری در بامداد روز سه شنبه ۲۰۱۲-۱۲-۱۱ از سوی طرفداران مرسى به سوی تجمع کنندگان در میدان التحرير قاهره، شماری از مخالفان برگزاری همه پرسى در این کشور زخمی شدند.

به گزارش العربیه به دنبال این حادثه یکی از تحصن کنندگان در میدان التحرير از ناحیه سر به شدت زخمی شد و به بیمارستان منتقل گردید.

برغم لغو فرمان افزایش اختیارات رئیس جمهور، مخالفان محمد مرسى ، دعوت به پایان تحصن را رد کرده و گفته اند که به مخالفت با همه پرسى درباره پیش نویس قانون اساسى جدید ادامه خواهند داد.

از سوی دیگر احزاب سیاسى و نیروهای انقلابی مخالف رئیس جمهور اسلامگرای این کشور، ۶ مسیر را برای تظاهرات امروز سه شنبه مشخص کردند.

مخالفت خواهان به تعویق انداختن همه پرسى درباره پيش نویس قانون اساسى جديد هستند و گفته اند که راهپیمایی به سوى قصر ریاست جمهوری ادامه خواهد یافت. در بیانیه مشترک مخالفان مصرى بر مخالفت با برگزاری همه پرسى در تاریخ ۱۵ دسامبر و نیز مخالفت با افزایش قیمت کالاها تأکید شده و احزاب امضا کننده بیانیه، مشروعیت محمد مرسى را در نتیجه کشته شدن تعدادی از معترضان زیر سؤال برده اند.

تظاهرات مخالفان و موافقان قانون اساسى مصر در خیابانهای قاهره

بی بی سی - سه شنبه ۱۱ دسامبر ۲۰۱۲ - ۲۱ آذر ۱۳۹۱

قرار است امروز (سه شنبه ۲۱ آذر) قاهره، پایتخت مصر بار دیگر شاهد راهپیمایی هواداران و مخالفان قانون اساسى جدید پیشنهادی آن کشور باشد. براساس گزارش های دریافتی، خودروهای زرهی در خیابان در حال گشت زنی هستند و تدابیر شدید امنیتی برای مقابله با درگیری های احتمالی در قاهره پيش بینی شده است. اعتراضات امروز به درخواست گروههای مخالف سکولار و حامیان اسلامگرای آقای مرسى برگزار می شود.

گروههای مخالف خواستار لغو برگزاری همه پرسى درباره قانون اساسى جدید هستند. مخالفان آقای مرسى را به ایجاد دیکتاتوری دیگر در کشور متهم کرده و خواستار لغو برگزاری همه پرسى درباره قانون اساسى جدید شده اند. این در حالی است که آقای مرسى گفته است هدف این قانون اساسى حفاظت از دستاوردهای انقلابی است که به سرنگونی رژیم حسنى مبارک در سال گذشته منجر شد. قرار است این همه پرسى روز ۱۵ دسامبر (شنبه آینده) برگزار شود. آقای مرسى روز گذشته (دوشنبه ۲۰ آذر) با صدور دستوری، مسئولیت برقراری و حفظ امنیت و حفاظت از نهادهای حکومتی را برعهده ارتش گذاشت.

رئیس جمهور مصر همچنین تلاش کرد تا با لغو فرمانی که اختیاراتی گسترده به او می داد از میزان تنش بکاهد اما گروه های مخالف همچنان خواستار لغو همه پرسى یا تعویق در اجرای آن هستند. گزارش ها از ادامه درگیری ها در شب گذشته در اطراف کاخ ریاست جمهوری حکایت دارد. شاهدان عینی از پرتاب کوکتل مولوتف طی شب گذشته به سوى مخالفان آقای مرسى که در میدان تحریر بودند، خبر داده اند.

به گفته جان لاین، خبرنگار بی بی سی بیم آن می رود که در جریان اعتراضات امروز هواداران و مخالفان آقای مرسى درگیری های بیشتری اتفاق بیفتد.

خبرنگار بی بی سی همچنین گفته است حضور نظامیان در خیابان های پایتخت نگرانی هایی درباره حکومت نظامیان برانگیخته است.

قانون اساسى مصر

مجلس موسسان مصر، که اسلامگرایان در آن اکثریت را دارند، کمتر از دو هفته قبل پيش نویس قانون اساسى را تصویب کرد که در آن اسلام دین رسمى و قوانین اسلامى مرجع اصلی قانون گذاری مصر عنوان شده اند.

در پيش نویس کنونی قانون اساسى علاوه بر جایگاه قوانین اسلامى، مرکز اسلامى الازهر مصر به عنوان مرجع مشاوره درباره "مسائل مرتبط با اسلام" تعیین شده است. همچنین در این قانون آزادی مذهب به ادیان اسلام، مسیحیت و یهودیت محدود شده است. احزاب لیبرال، چپ گرا و همچنین مسیحى نشست مجلس موسسان را تحریم کرده بودند. آنان اسلامگرایان را متهم می کنند که در پی تحمیل عقاید خود بر تمامی ملت هستند. منتقدان می گویند که در پيش نویس تصویب شده بندهایی مانند تأکید بر حفظ ارزش های خانوادگی، می توانند برای محدود کردن آزادی های مدنى به کار گرفته شوند.

۲۳ سازمان مصرى مدافع حقوق بشر قانون اساسى جديد مصر را بازگشودن باب تاسيس يك دولت

مذهبي مشابه ولايت فقيه رژيم ايران ميدانند

تلویزیون الشرقیه نیوز - سه شنبه ۲۱ آذر ۱۳۹۱ (۱۱ دسامبر ۲۰۱۲)

باشگاه شورای قضات کشوری در مصر موافقت خود برای نظارت بر همه پرسى قانون اساسى را اعلام کرد ولی چندین شرط برای آن گذاشته است که از جمله برطرف کردن محدودیت ها از دادگاه قانون اساسى، اعمال شده از طرف اسلاميون از ابتدای دسامبر جاری و همچنین امنیت زندگی قضات میباشد. قضات گفتند که تصمیم به بیطرفی برای حمایت از مردم و حفاظت از درستی انجام همه پرسى و نظارت بر همه پرسى قانونى اساسى با بیطرفی کامل گرفته اند. در همین رابطه ۲۳ سازمان مصرى مدافع حقوق بشر اعلام کردند که قانون اساسى جدید را رد میکنند و آن را بازگشودن باب تاسيس يك دولت مذهبي مشابه ولايت فقيه رژيم ايران میدانند چرا که در آن هیچ اشاره ای به توافقنامه های بین المللی حقوق بشرى نشده است امری که در قانون اساسى قبل وجود داشت.

شرکت مشروط مخالفان مرسى با رای «نه» در همه پرسى قانون اساسى

ایلیا جزایری رادیو فردا چهارشنبه ۲۳ آذر ۱۳۹۱ (۱۲ دسامبر ۲۰۱۲)

جبهه نجات ملی مصر، ائتلافی که در آن بسیاری از گروه‌ها و احزاب مخالف محمد مرسی رئیس جمهور این کشور گردهم آمده‌اند، اعلام کرد در صورت فراهم شدن تضمین‌هایی برای برگزاری سالم همه پرسسی بر سر پیش نویس قانون اساسی، از مردم دعوت می‌کند که در این همه پرسسی شرکت کرده و به پیش نویس ارائه شده «نه» بگویند.

به گزارش تلویزیون دولتی مصر، حمدین صباحی عضو ائتلاف نجات ملی، چهارشنبه ۲۲ آذر در کنفرانسی خبری، ضمانت‌های مورد خواست این ائتلاف برای شرکت در همه پرسسی را این گونه اعلام کرد: «نظارت قضایی بر روند همه پرسسی، تامین امنیت روند رای گیری، تضمین نظارت محلی و بین المللی بر همه پرسسی، اعلام نتایج رای گیری در حوزه‌های فرعی به صورت پیاپی و برگزاری همه پرسسی در یک روز.»

صباحی تاکید کرد در صورتی که صبح روز همه پرسسی مشخص شود این تضمین‌ها فراهم نشده است، «از شرکت در همه پرسسی صرفنظر کرده و مردم را دعوت به تحریم خواهیم کرد.»

به ویژه آنکه محمد مرسی شامگاه سه شنبه با صدور فرمانی، دستور داد که همه پرسسی در دو روز برگزار شود. دلیل این اقدام مرسی، کمبود قضاات ناظر صندوق‌های رای گیری اعلام شده است. باشگاه قضاات که تشکیلاتی غیر رسمی است و در آن شمار زیادی از قضاات مصر عضو هستند، اعلان کرده است که ۹۰ درصد از اعضایش خواستار مشارکت نکردن در نظارت بر همه پرسسی هستند. موضع مخالفان مرسی در حالی اعلام شده است که همه پرسسی در سفارتخانه‌های مصر در کشورهای جهان برای رای گیری از مصری‌های مقیم خارج از کشورشان، از صبح چهارشنبه آغاز شد. آغاز رای گیری می‌تواند شکستی برای مخالفان در مصر به شمار آید که خواهان به تعویق افتادن همه پرسسی بودند.

مخالفان می‌گویند که پیش نویس ارائه شده، بازتاب دهنده خواسته‌های مردم مصر نیست که شمارشان از ۸۲ میلیون نفر تجاوز می‌کند.

اکثریت را در هیئت تدوین قانون اساسی، اسلامگرایان در دست داشتند. شماری از شخصیت‌های سکولار و مسیحی که عضو این هیئت بودند، در اعتراض به نحوه تشکیل آن، از عضویت انصراف داده بودند. مخالفان می‌گویند که پیش نویس ارائه شده، دارای بندهایی است که به روحانیون مسلمان، نفی و اختیارات ویژه‌ای می‌دهد.

آن‌ها می‌گویند که خواهان پیش نویسی هستند که حقوق اقلیت‌ها از جمله مسیحی‌ها را تضمین کند. مسیحیان دستکم ۱۰ درصد از جمعیت مصر را تشکیل می‌دهند.

محمد البرادعی از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری پیشین مصر و دیگر عضو جبهه نجات ملی هم در صفحه خود در توئیتر نوشته است: «رای نه خواهیم داد.» در مقابل، اسلامگرایان مصر از جمله گروه اخوان المسلمین که مرسی به آن منتسب است و حزب سلفی نور، تلاش‌های خود را برای دعوت مردم به مشارکت در همه پرسسی و دادن رای «آری» دو چندان کرده‌اند.

شماری از قضاات مصر همه پرسسی قانون اساسی را تحریم کردند

سایت یورنیوز جمعه ۲۴ آذر ۱۳۹۱ (۱۴ دسامبر ۲۰۱۲)

قضاات بلندپایه مصر در نشست‌های بار دیگر بر تصمیم خود مبنی بر تحریم همه پرسسی برای پیش‌نویس قانون اساسی تاکید کردند. محمد مرسی و حامیان او در اخوان المسلمین با وجود مخالفت‌های زیاد چند هفته گذشته پیش‌نویس قانون اساسی جدید مصر را روز شنبه به همه پرسسی می‌گذارند. چند گروه عمده مخالف دولت که پیش‌تر همه پرسسی را تحریم کرده بودند، گفته‌اند در آن شرکت می‌کنند اما به آن رای منفی می‌دهند... یک تحلیلگر امور سیاسی می‌گوید: «قضاات در تحریم همه پرسسی مصمم هستند. چرا که نادیده گرفته شده‌اند. کسی به صحبت آنها درباره پیش‌نویس قانون اساسی گوش نکرد. به همین دلیل قضاات خشمگین هستند. بعضی از سیاستمداران می‌خواهند قضاات طبق خواسته آنها رای صادر کنند.»

مشارکت بالای مردم مصر در همه پرسسی قانون اساسی

بی بی سی شنبه ۲۵ آذر ۱۳۹۱ (۱۵ دسامبر ۲۰۱۲)

گزارش‌ها از مصر حاکی از مشارکت بالای مردم در اولین دور همه پرسسی پیش نویس قانون اساسی این کشور است.

گفته شده که زمان رای‌گیری به علت ازدحام مردم در ده شهر از جمله قاهره و اسکندریه دو ساعت دیگر تمدید شده است.

فرمانده ارتش در گفتگویی با بی بی سی از اوضاع در داخل و خارج حوزه‌های رای گیری ابراز رضایت کرده است.

اما جبهه نجات ملی که متشکل از مخالفان است، حزب اخوان المسلمین را به تقلب در انتخابات متهم کرده است.

همه پرسسی مربوط به پیش‌نویس قانون اساسی جدید از صبح امروز (شنبه ۱۵ دسامبر) آغاز شده است. رای‌گیری امروز در شهرهای قاهره، اسکندریه و هشت استان دیگر انجام شده است و شنبه هفته آینده در بقیه مناطق مصر برگزار خواهد شد.

از زمان نهایی شدن متن پیش‌نویس قانون اساسی جدید مصر اختلاف نظر بر سر مفاد آن شدت یافته است. محمد مرسی، رئیس‌جمهور و اخوان‌المسلمین، از گروه‌های اسلامگرا که از حامیان اصلی آقای مرسی به شمار می‌رود، از پیش‌نویس قانون اساسی جدید اعلام حمایت کرده‌اند. منتقدان می‌گویند که این پیش‌نویس به شدت اسلامگرایانه است. براساس گزارش‌ها، نزدیک به ۱۲۰ هزار نیروی امنیتی برای تأمین امنیت در طول برگزاری همه‌پرسی به کار گرفته شده‌اند. بیش از ۵۱ میلیون نفر هم برای شرکت در همه‌پرسی ثبت‌نام کرده‌اند. روند رأی‌گیری در همه‌پرسی چندپاره شده است، چون تعداد کمی از قضات حاضر بودند در نظارت بر آن مشارکت داشته باشند. لازم است که پیش از برگزاری انتخابات مصر در اوایل سال ۲۰۱۳ میلادی، پیش‌نویس قانون اساسی جدید این کشور تایید و نهایی شود. جان لاین، خبرنگار بی‌بی‌سی در قاهره می‌گوید که مخالفان پیش‌نویس کنونی قانون اساسی می‌گویند که مفاد آن به شدت به سمت اعمال قوانین اسلامی گرایش دارد. موافقان پیش‌نویس هم دقیقاً به دلیل مشابهی از آن استقبال کرده‌اند. خبرنگار ما می‌گوید که همه‌پرسی امروز تنها درباره مفاد یک سند نیست، بلکه در تعیین مسیر آینده و این که آیا مصر کشوری اسلامی خواهد بود یا سکولار، نقش مهمی دارد. طرفداران هر دو گروه موافق و مخالف پیش‌نویس قانون اساسی مصر روز جمعه دست به راهپیمایی زدند. تجمع این دو گروه در شهر اسکندریه با درگیری‌هایی همراه بود و دو طرف با سنگ، چوب و دیگر سلاح‌ها با یکدیگر درگیر شدند. تعدادی خودرو هم به آتش کشیده شد و دست‌کم ۱۵ نفر زخمی شدند.

نتایج اولیه همه‌پرسی قانون اساسی مصر

راديو فردا يكشنبه ۲۶ آذر ۱۳۹۱ (۱۶ دسامبر ۲۰۱۲)

بر اساس نتایجی که ساعت سه و پنج‌جاه و شش دقیقه به وقت محلی قاهره اعلام شد، پنج‌جاه و شش و پنج دهم درصد از رای دهندگان ده استان تا این‌جای کار به این پیش‌نویس قانون اساسی آری گفتند و چهل‌وسه پنج دهم درصد هم نه گفتند بقیه آراء هم باطله بود.

انتخابات مصر

روزنامه الشرق الاوسط يكشنبه ۲۶ آذر ۱۳۹۱ (۱۶ دسامبر ۲۰۱۲)

در صحنه ای بی سابقه از صفهای طولانی رأی دهندگان که به کیلومترها می‌رسید، میلیون‌ها مصري برای همه‌پرسی قانون اساسی جدید کشور تجمع کردند. این درحالی است که صحنه سیاسی کشور شاهد قطب بندی عمیقی بین اسلامگرایان موافق رئیس‌جمهور محمد مرسی و مخالفین لیبرال آن می‌باشد.

حدود ۱۲۰ هزار سرباز از ارتش و پلیس و ۶ هزار تانک و خودروی زرهی برای تأمین امنیت همه‌پرسی شرکت کردند. همچنین بخاطر استقبال بی سابقه در تاریخ انتخابات مصر بخصوص از جانب زنان، مقامات مجبور شدند که ساعات رأی‌گیری را تا ساعت یازده شب تمدید کنند.

در عین حال رهبران مخالفین اعلام کردند که همه‌پرسی با تقلب همراه بوده است و ائتلاف مستقل نظارت بر همه‌پرسی گفت که همه‌پرسی شاهد بسیاری از تخلفات بوده است و طی بیانیه ای که دیشب منتشر کرد افزود "فراخوانهای توزیع شده در مقابل درهای مراکز [رأی‌گیری]، مخالفین پیش‌نویس قانون اساسی را متهم به کافر بودن می‌کند" علاوه بر این وابستگی ناظرین بر همه‌پرسی به قضائیه، همانطور که در قانون انتخابات وجود دارد مشکوک می‌باشد. اما وزارت دادگستری گفت که کمیته‌های همه‌پرسی ناظر بر انتخابات در ده استان که همه‌پرسی در آنها برگزار می‌شود قضائیه بطور کلی بر آنها نظارت دارد.

از طرف دیگر نیروهای امنیتی اقدامات امنیتی شدیدی در اطراف مقر "جریان مردمی" مخالف در منطقه الجیزه در نزدیکی قاهره بعد از روانه شدن هواداران سلفی‌ها برای محاصره این مقر، اتخاذ کردند. سلفی‌ها همچنین مقر حزب وفد که مقر مخالفین می‌باشد را مورد محاصره قرار داده و با مولوتوف به آن حمله کردند. منابع خبری و حقوقی و امنیتی به روزنامه "الشرق الاوسط" گفتند از اینکه جریان اسلامی شروع به انتقام‌گیری از ارگانهای وسایل خبری و حزبی که با پیش‌نویس قانون اساسی مخالف هستند کرده باشد نگران هستند.

نتایج غیر رسمی انتخابات مصر

روزنامه الشرق الاوسط دوشنبه ۲۷ آذر ۱۳۹۱ (۱۷ دسامبر ۲۰۱۲)

نتایج غیر رسمی که اتاق عملیات حزب آزادی و عدالت، بازوی سیاسی گروه اخوان مسلمین از همه‌پرسی که دو روز قبل در ده استان برگزار شد اعلام نمود، نشان می‌دهد که حامیان پیش‌نویس قانون اساسی به میزان ۵۶.۶ درصد جلو می‌باشد. این درحالی است که جبهه نجات ملی صحت این نتایج را زیر سؤال برد و گفت که هرگز نتایج غیر رسمی را نمی‌پذیرد.

مشاور زغلول البيلشي معاون وزير امور بازرسى قضايي و دبیر کل شوراي عالی انتخابات گفت که این شورا تا ديروز عصر نتایج نهایی شش استان را تحویل گرفته است در حالی که استانهای قاهره و شمال سیناء و جنوب آن استان سوهاج هنوز ارسال نشده است. نتایج غیر رسمی می گوید که دو استان قاهره و الغربیه به نسبت بالایی به پیش نویس قانون اساسی "نه" گفتند. تعدادی از سازمانهای حقوقی که همه پرسى را تحت نظارت قرار دادند ادعا کردند که تخلفاتی صورت گرفته است، و اتفاق عملیات در باشگاه قضات گفت که ۴۲۰ شکایت در مورد مرحله اول همه پرسى از شهروندان دریافت کرده است. در همین حین ارزش سهام بورس مصر ديروز به نسبت ۲.۷۲ درصد افزایش یافت که گفته می شود علت آن آرامش حاکم بر همه پرسى مرحله اول می باشد. از سوی دیگر شرکت زنان در همه پرسى قانون اساسی جدید مورد توجه جهانیان قرار گرفت و مطبوعات و رسانه های بین المللی به همراه اخبار همه پرسى بر آن نیز تأکید کردند. زنان در صفهای طولانی و برای ساعتی در مقابل مراکز رأی گیری ایستادند و رأی خود را در مورد پیش نویس قانون اساسی بحث برانگیز در صندوقها انداختند.

اعتصاب غذای مخالفان مرسی در مقابل کاخ ریاست جمهوری

سایت یورونیوز سه شنبه ۲۸ آذر ۱۳۹۱ (۱۸ دسامبر ۲۰۱۲)

پس از اعلام نتیجه دور نخست همه پرسى قانون اساسی در مصر و احتمال پیروزی محمد مرسی، گروهی از مخالفان با تجمع در اطراف کاخ ریاست جمهوری در شهر قاهره ضمن اعتصاب غذا اعلام کرده اند که تا زمان کناره گیری رئیس جمهوری از قدرت به اعتصاب خود ادامه خواهند داد. معترضان می گویند، محمد مرسی مشروعیت خود را از دست داده و باید از قدرت کناره گیری کند. نتایج ارائه شده از دور نخست همه پرسى قانون اساسی در مصر حاکی از آنست که پیش نویس مورد حمایت اسلامگرایان بیش از ۵۷ درصد آراء را از آن خود کرده است. همچنین همزمان با دعوت مخالفان رئیس جمهوری مصر برای تظاهرات علیه قانون اساسی جدید، دادستان کل این کشور از سمت خود استعفاء داد. طلعت ابراهیم عبدالله، دادستان کل، که حدود یک ماه پیش به این سمت منصوب شده بود، اعلام کرده که استعفانامه رسمی خود را روز یکشنبه آینده به شوراي عالی قضايي مصر تسلیم خواهد کرد.

ادامه بحران در مصر

روزنامه الشرق الاوسط پنجشنبه ۳۰ آذر ۱۳۹۱ (۲۰ دسامبر ۲۰۱۲)

ریاست جمهوری مصر ديروز جلسات گفتگوي ملي که بدعوت رئیس جمهور محمد مرسی و برای خروج از بحران موجود در کشور با برخی نیروهای سیاسی برگزار می شود را ادامه داد. درحالی که نیروهای اصلی اپوزیسیون و در آس آنها جبهه نجات ملي که گفته است تا قبل از لغو و یا عقب انداختن همه پرسى قانون اساسی در این مذاکرات شرکت نخواهد کرد، این جلسات گفتگو را تحریم کرده اند. برخی منابع شرکت کننده در گفتگوها به الشرق الاوسط گفتند که جلسه چهارم گفتگوها که با اداره محمود مکی معاون رئیس جمهور و با شرکت نمایندگان سه کلیسای مصر انجام می شود روی امکان تعدیل مواد قانون اساسی که اپوزیسیون با آنها مخالف است و همچنین توافق بر سر لیستهای نهایی اعضای مجلس سنا مذاکره خواهد شد.

مصر برای دور دوم همه پرسى قانون اساسی آماده می شود

سایت یورونیوز جمعه اول دي ۱۳۹۱ (۲۱ دسامبر ۲۰۱۲)

تنها یک روز پیش از برگزاری دور دوم همه پرسى قانون اساسی در مصر، مخالفان همچنان در کمپهای خود در میدان تحریر ایستاده اند و خواستار کناره گیری محمد مرسی، رئیس جمهوری این کشور از قدرت هستند.

در مقابل گروه اسلامگرای اخوان المسلمین و از حامیان دولت و قانون اساسی جدید از برپایی تظاهراتی گسترده در شهر اسکندریه خبر داده اند.

مراد علی، مشاور امور رسانه یی می گوید: "اکنون ما درباره دموکراسی صحبت می کنیم و این قانون دموکراسی است. پیش بینی می کنیم که نتیجه نهایی چیزی در حدود ۶۰ درصد به نفع قانون اساسی جدید باشد و اگر این اتفاق رخ دهد، ما نیز باید رأی اکثریت را بپذیریم". مخالفان می گویند که قانون اساسی را بسیار اسلامی است و حقوق همه شهروندان مصر را در بر نمی گیرد.

غدا شاهبندر، عضو هیأت مدیره سازمان حقوق بشر مصر می گوید: "ما نسبت به آزادی و حقوق همه مردم مصر از جمله زنان، بچه ها، افراد مسن، سنیها و مسلمانان و مسیحیان نگران هستیم. این قانون اساسی از حقوق همه مردم مصر حمایت نمی کند".

قرار است روز شنبه دور دوم همه پرسى پیش نویس قانون اساسی برگزار شود. در دور نخست بیش از ۵۷ درصد از مصریها به قانون اساسی جدید رأی گفتند.

درگیری میان اسلامگرایان و مخالفان آن ها در اسکندریه مصر ۶۸ زخمی بر جای گذاشت

العربیه جمعه اول دي ۱۳۹۱ (۲۱ دسامبر ۲۰۱۲)

در درگیری جمعه ۲۰۱۲-۱۱-۲۱ میان اسلامگرایان هوادار محمد مرسی رئیس جمهور مصر و مخالفان او مقابل مسجد "القائد ابراهیم" در شهر اسکندریه، دستکم ۶۸ نفر زخمی شدند. این درگیری ها در حالی روی داد که قرار است شنبه دومین مرحله همه پرسی بر سر پیش نویس قانون اساسی مصر برگزار شود.

ده ها نفر از مخالفان مرسی که مخالف پیش نویس قانون اساسی هستند، با هزاران نفر از اسلامگراها با سنگ و چوب درگیر شدند. شاهدان عینی گفته اند که پلیس برای متفرق کردن درگیری ها ناچار شد از شلیک گاز اشک آور استفاده کند.

نیروهای امنیتی با ایجاد زنجیره ای سعی کردند میان تظاهر کنندگان اسلامگرا و مخالفان، حائل ایجاد کند.

هزاران تن از اسلامگرایان با شعار "دفاع از علما" در محوطه مسجد قائد ابراهیم تجمع کرده بودند و شعارهای اسلامی سر دادند. در حالی که مخالفان به فاصله حدود پنجاه متری آن ها تجمع کردند و شعارهایی علیه محمد مرسی و گروه متبوعش، اخوان المسلمین سر دادند. گروه اخوان المسلمین دعوت به برگزاری تظاهرات "دفاع از علما و مساجد" کرده بود. این دعوت در پاسخ به تظاهرات هفته گذشته مخالفان صورت گرفته است که به مدت ۱۴ ساعت امام جماعت مسجد قائد ابراهیم را به همراه یارانش محاصره کرده بودند. هفته های گذشته مصر شاهد اعتراض های گسترده ای علیه پیش نویس قانون اساسی بود که مود تایید اسلامگرایان قرار دارد. این اعتراض ها گاهی به درگیری کشیده شد که حاصل آن تا کنون ۸ کشته بود. مخالفان مرسی از مردم خواستند به پیش نویس قانون اساسی رای "نه" بدهند. بنا بر اعلام غیر رسمی، در مرحله نخست همه پرسی که شنبه هفته گذشته برگزار شد، حدود ۵۷ درصد از رای دهندگان به پیش نویس قانون اساسی "آری" گفتند.

درگیری در اسکندریه قبل از مرحله دوم فراندوم مصر

تلویزیون الجزیره انگلیسی شنبه ۲ دی ۱۳۹۱ (۲۲ دسامبر ۲۰۱۲)

مصریها برای رای دادن به مرحله دوم فراندوم برای قانون اساسی جدید صف کشیده اند. پیشنویس این قانون اساسی، کشور را تقسیم کرده است و چند هفته خشونت را به همراه داشته است. مخالفان محمد مرسی می گویند این قانون اساسی، حقوق اقلیتها مانند مسیحیان و سکولارها را در نظر نگرفته است. تظاهرات رقیب در مصر در اسکندریه شهر دوم مصر با هم درگیر شدند... [شعار مردم] - الشعب ارید اسقاط النظام. حامیان و مخالفان پرزیدنت محمد مرسی قبل از مداخله پلیس، به همدیگر سنگ پرتاب کردند که حداقل ۷۷ نفر زخمی شدند.

در اسکندریه اتوبوسها و خودروها به آتش کشیده شدند. ظاهراً این اتوبوسها متعلق به اخوان المسلمین بودند. روشن نیست که چه کسی آنها را به آتش کشید.

معاون ریاست جمهوری مصر استعفا داد

تلویزیون الجزیره انگلیسی شنبه ۲ دی ۱۳۹۱ (۲۲ دسامبر ۲۰۱۲)

محمود مکی معاون ریاست جمهوری مصر درحالیکه مرحله دوم همه پرسی قانون اساسی در جریان است، استعفا داد. وی مطرح کرد که سیاست با شخصیت وی همخوانی ندارد.

قانون اساسی مصر تصویب شد

بی. بی. سی جهانی یکشنبه ۳ دی ۱۳۹۱ (۲۳ دسامبر ۲۰۱۲)

قانون اساسی بحث برانگیز مصر به تصویب رسید. اخوان المسلمین می گوید بیش از ۳۰ درصد [از مردم واجد شرایط] در دو دور از فراندوم قانون اساسی شرکت کردند و اکثریت رای دهندگان به این تغییر رای مثبت دادند بنابه گفته یکی از مقامات اخوان المسلمین، علائم اولیه حاکیست که قانون اساسی مورد تأیید قرار گیرد. تاکنون ۴ میلیون آرا شمارش شده است و ۷۴٪ از آن حمایت نموده اند. جبهه نجات ملی بزرگترین جریان اپوزیسیون مصر نسبت به اقدامات غیرقانونی در فراندوم اظهار شکایت کرد.

نتایج همه پرسی قانون اساسی جدید مصر اعلام شد

بی بی سی سه شنبه ۵ دی ۱۳۹۱ (۵۲ دسامبر ۲۰۱۲)

رئیس کمیسیون انتخابات مصر اعلام کرده است که قانون اساسی جدید این کشور با کسب اندکی بیش از ۶۳ درصد رای مثبت به تأیید رسیده است.

این نتایج کمابیش مشابه همان نتایجی غیررسمی است که پیشتر اخوان المسلمین، گروه اصلی پشتیبان قانون اساسی جدید مصر آن را اعلام کرده بود. محمد مرسی، رئیس جمهور مصر از اعضای پیشین اخوان المسلمین است.

پیش از اعلام نتایج رسمی، جبهه نجات ملی اعتراض کرده که نظارت قانونی کافی بر این همه پرسی صورت نگرفته اما رئیس کمیسیون انتخابات، هرگونه تقلب و تخلف را رد کرده است.

مطابق آمار رسمی تنها حدود یک سوم از رای دهندگان مصری در این همه پرسی شرکت کرده اند و ۶۳ و ۸ دهم درصد (۶۳.۸) به آن رای مثبت داده اند.

بر اساس گزارش های رسمی، فقط ۳۲ و ۹ دهم درصد (۳۲.۹) از واجدان شرایط رای دادن در این همه پرسی شرکت کرده اند.

به این ترتیب پیش‌نویسی که مجلس موسسان عمدتاً اسلام‌گرای مصر نوشته بود، به قانون اساسی تازه این کشور بدل می‌شود.

حسیب عمار خبرنگار بی بی سی فارسی که تحولات مصر را از نزدیک دنبال می‌کند، می‌گوید کاهش این نتایج نشان می‌دهد که اسلام‌گرایان موقعیت خود را به عنوان حزب اصلی از دست داده اند.

او می‌گوید رای دهندگان در عین حال به تبلیغات گسترده مخالفان قانون اساسی جدید مصر بی تفاوت بوده و علیرغم تبلیغات وسیع، به قانون اساسی جدید رای مثبت داده اند.

مخالفان می‌گویند که این قانون اساسی جدید مصر به سود اسلام‌گراهاست و حقوق اقلیت‌ها را به طور لازم و کامل تامین نمی‌کند. پیشتر اعلام شده بود که در صورت تأیید رسمی قانون اساسی جدید مصر، انتخابات پارلمانی در کمتر از سه ماه آینده برگزار خواهد شد.

در این مدت، قدرت قانونی همچنان در اختیار محمد مرسی، رئیس‌جمهور باقی خواهد ماند. مخالفان پیش از این گفته بودند که در صورت نتیجه "آری" به همه پرسی، به مبارزات خود ادامه خواهد داد.

قانون اساسی مصر به تصویب رسید

بی.بی.سی جهانی چهارشنبه ۶ دی ۱۳۹۱ (۲۳ دسامبر ۲۰۱۲)

کمیسیون انتخابات مصر گفت دو سوم کسانی که در فراندوم پیش‌نویس قانون اساسی از آن حمایت کرده‌اند. پیش‌نویس بحث برانگیز قانون اساسی که از جانب محمد مرسی و اخوان المسلمین مورد حمایت بود باعث تظاهرات بسیار بزرگی گردیده است. کمیسیون انتخابات نتیجه انتخابات را از طریق تلویزیونهای محلی اعلام کرد و گفت ۶۳.۸ درصد از شرکت‌کنندگان در فراندوم به قانون اساسی رای مثبت داده‌اند

- تنها ۳۳ درصد از مردم مصر در این فراندوم شرکت کرده‌اند

- تصویب قانون اساسی راه را برای برگزاری انتخابات پارلمانی در دو ماه آینده باز می‌کند.

مرسی: مرحله انتقالی پس از نظام مبارک در مصر به پایان رسید

راديو فردا پنجشنبه ۷ دی ۱۳۹۱ (۲۷ دسامبر ۲۰۱۲)

محمد مرسی، رئیس‌جمهوری مصر شامگاه چهارشنبه، ششم دی ماه، در نطقی تلویزیونی به مناسبت تصویب قانون اساسی جدید این کشور، گفت که مرحله انتقالی پس از نظام محمد حسنی مبارک رئیس‌جمهوری پیشین مصر به پایان رسیده است. او همچنین اظهار داشت که به هشتم قنديل نخست‌وزیر مصر دستور انجام تغییرات در کابینه خود را داده است. سخنرانی مرسی یک روز پس از آن ایراد شده است که کمیسیون عالی نظارت بر انتخابات مصر اعلام کرد پیش‌نویس بحث برانگیز قانون اساسی، با رای «آری» ۸.۶۳ درصد از رای‌دهندگان، تصویب شده است. همچنین ۲.۳۶ درصد به این پیش‌نویس رای «نه» دادند. شمار واجدان شرایط شرکت در انتخابات مصر، بیش از ۵۱ میلیون نفر است که ۳۲.۹ درصد آنها در این همه پرسی شرکت کردند.

مرسی در نطق تلویزیونی خود گفت: «به هشتم قنديل رئیس دولت دستور داده‌ام که تعدیل‌های متناسب با مرحله جدید در کابینه خود انجام دهد.

دادستان کل مصر تحقیقات در مورد البرادعی و سایر رهبران اپوزیسیون را صادر کرد

تلویزیون الجزیره انگلیسی جمعه ۸ دی ۱۳۹۱ (۲۸ دسامبر ۲۰۱۲)

در مصر قرار است در مورد افرادی که می‌خواستند رئیس‌جمهور را سرنگون سازند تحقیقات انجام شود، دادستان کل فرمانی برای تحقیقات در مورد محمد البرادعی، عمر موسی و حمدین صباحی صادر کرد که اخیراً حزب نجات ملی را تأسیس کرده خواستار تظاهراتی ضد دولتی شدند، این تحقیقات موجب نگرانی‌هایی شده است.

اپوزیسیون در مصر آنقدر قوی و متحد نیست که مردم را بسیج کند

بی.بی.سی جهانی پنجشنبه ۷ دی ۱۳۹۱ (۲۷ دسامبر ۲۰۱۲)

رئیس‌جمهور مصر، احزاب اپوزیسیون را دعوت کرده است تا به یک دیالوگ ملی بپیوندند و این در حالیست که وی درصدد است کشور را به جلو براند. محمد مرسی گفته است اقتصاد، اولویت شماره یک کار او است. اریک تریگر را داریم از مؤسسه واشنگتن در سیاست خاور نزدیک. با تشکر از این‌که به ما پیوستید.

اریک تریگر کارشناس - اپوزیسیون، آنقدر قوی نیست که بتواند مردم را بسیج نماید چرا که پراکنده است و لیبرالها، چپ‌گراها، کمونیستها، سوسیالیستها، ملی‌گرایان عرب و غیره را شامل می‌شود. این واقعیت که ۲۴ درصد عموم علیه قانون اساسی رای داده‌اند و این واقعیت که اولین دور انتخابات ریاست‌جمهوری ۵۷ درصد اسلام‌گرایان را رد کردند اینها حاکیست یک جمعیت غیراسلام‌گرا در مصر وجود دارد که مخالف اخوان‌المسلمین هستند گرچه نتوانسته‌اند یک حزب واحد تشکیل بدهند.

احمد شفیق در رابطه با اتهام زدن به محمد مرسی هشدار می‌دهد
تلویزیون سی ان ان جمعه ۸ دی ۱۳۹۱ (۲۸ دسامبر ۲۰۱۲)

رسانه‌های مصر گزارش می‌کنند که تحقیقاتی شروع شده است که مدعی است چندین شخصیت در نظر داشته‌اند دولت جدید رئیس‌جمهور محمد مرسی را سرنگون سازند، خبرگزاری مصر می‌گوید که دادستان کل تحقیقاتی را به جریان می‌اندازد که در مورد اتهاماتی مربوط به شخصیت‌هایی نظیر محمد البرادعی و عمر موسی از جبهه نجات ملی می‌باشد.
احمد شفیق کاندید پیشین ریاست‌جمهوری روز جمعه به سی.ان.ان گفت، وی باهر اتهامی مربوط به خیانت مخالف است و او یک هشداریه به دولت مرسی صادر کرده است که رفتاری محتاطانه داشته باشد.

قرضاوی: لیبرالها و لائیکها کافر نیستند بلکه افرادی معتقد به خدا بوده و باید با آنها همکاری کنیم
الشرق الاوسط شنبه ۹ دی ۱۳۹۱ (۲۹ دسامبر ۲۰۱۲)

بعد از بحرانی که قانون اساسی در بین حامیان و مخالفین رئیس‌جمهور محمد مرسی ایجاد کرد، دیروز اسلامگراها با قدرت شیوخ خود را برای ایجاد وحدت در میان سیاستمداران پراکنده در مصر وارد کردند. درحالی که دکتر یوسف القرضاوی رئیس اتحادیه علمای مسلمین جهان از بالای منبر الازهر خطبه ایراد کرد و گفت که "لیبرالها و لائیکها کافر نیستند بلکه افرادی معتقد به خدا بوده و باید با آنها همکاری کنیم" مبلغ سلفی شیخ محمد حسان نیز از بالای منبر مسجد النور در عباسیه (شرق قاهره) ابتکاری برای ایجاد وحدت در بین کلیه جناحهای سیاسی و مسلمین و مسیحیان برای خروج از بحران کنونی ارائه داد. ناظران می‌گویند که اخوان مسلمین و جریان سلفی به خطبه القرضاوی و حسان برای ایجاد وحدت اهمیت بسیاری قائل هستند.

ضمیمه

پیام فراندوم مصر برای محمد مرسی چه بود؟ رئیس‌جمهور اکثریت یا محبوب اقلیت؟
دیپلماسی ایرانی: جمعه ۸ دی ۱۳۹۱ (۲۸ دسامبر ۲۰۱۲)

محمدعلی مهدی تحلیل گر مسائل منطقه در گفتگو با دیپلماسی ایرانی تاکید می‌کند که میزان اقبال عمومی از این فراندوم چندان برای نخستین رئیس‌جمهور پس از انقلاب در مصر قابل قبول نبوده است

دردسرها یک انقلاب. مصر این روزها به خوبی این عبارت را احساس می‌کند. انقلابی که با بیرون راندن غیرقابل انتظار حسنی مبارک از تاج و تخت دیکتاتوری آغاز شد اکنون سخت ترین روزهای سیاسی خود را طی می‌کند. جوانانی که در ماه‌های ژانویه و فوریه ۲۰۱۱ یکصدا و دست در دست هم شعار الشعب برید اسقاط نظام را سر داده بودند اکنون با برگزاری انتخابات و تعیین خط و مشی سیاسی احزاب متفاوت در این کشور دستان یکدیگر را رها کرده‌اند. مصر شاهد روزهای سهم خواهی احزاب از قدرت است. از یکپارچه گی هیچانی روزهای انقلاب دیگر خبری نیست. اسلام گراها سهم خود از سالهای فراق سیاسی را طلب می‌کنند و لیبرال ها و سکولارها هم اصرار دارند که مصر پس از مبارک را به عنوان کشوری که شریعت اسلامی مبنای قانون گذاری در آن باشد نمی‌خواهند. فراندوم قانون اساسی پس از اما و اگرهای فراوان سرانجام با حضور قریب به ۲۵ درصد از واجدین شرایط در پای صندوق های رای به تصویب رسید. رقمی که برای مردمی که پس از چندین دهه حق تعیین سرنوشت سیاسی خود را بازیافته اند قابل قبول نیست و البته مایه مباهات دولت مرکزی هم نمی‌تواند باشد. با محمد علی مهدی تحلیل گر ارشد مسائل منطقه در خصوص مقبولیت محمد مرسی و در سطح کلان تر میزان مقبولیت دیدگاه های اخوانی در مصر امروز و تبعات برگزاری چنین فراندومی به صحبت نشستیم. متن این گفتگو به شرح زیر است:

با توجه به نتایج همه پرسی قانون اساسی در مصر، ارزیابی شما از این فراندوم چیست؟

طبیعتاً وقتی همه پرسی درباره قانون اساسی صورت می‌گیرد که چارچوب زندگی و رفتارها داخلی و خارجی مردم و نیز رفتارهای سیاسی، اجتماعی و اقتصادی را برای ده‌ها سال تعیین می‌کند، بایستی مورد تأیید اکثریتی بیش از این قرار گیرد. طبق آمار منتشر شده تنها ۳۲ درصد رای دهندگان در این فراندوم شرکت کرده‌اند و ۶۳.۸ درصد از رای دهندگان به این قانون اساسی رای مثبت داده‌اند و دیگران رای منفی. این میزان مشارکت برای یک قانون اساسی کم است و کسانی که این فراندوم را برگزار کرده‌اند اگر به این موضوع توجه کرده بودند، می‌بایست فرصت بیشتری ایجاد می‌کردند تا میان گروه‌های سیاسی و مشرب‌های مختلف در مورد قانون اساسی یک اجماع و توافق نظر صورت بگیرد. اما آن‌چه دیده شد این بود که ظاهراً دولت آقای محمد مرسی به طور شتابزده‌ای می‌خواست که این قانون اساسی مکتوب شود و بعد هم بلافاصله به همه پرسی گذاشته شود. او زمان زیادی برای بحث و تبادل نظر میان روشنفکران و گروه‌های سیاسی و شخصیت‌های حقوقی در نظر نگرفت. پیش‌بینی هم می‌شد که با این اوصاف نتیجه همین باشد.

واکنش مخالفان به برگزاری همه پرسی چه بود؟

جناح معارض یعنی اپوزیسیون در اعتراض به بیانیه قانون اساسی آقای مرسى در میدان تحریر قاهره تظاهرات میلیونی ترتیب داده بودند، وقتی با مسئله فراندوم مواجه شدند، ابتدا گفتند که در این همه پرسی شرکت نمی کنند. اما بعدا وقتی که دیدند دولت بر انجام این همه پرسی مصر است، موضع خود را تغییر دادند و گفتند در همه پرسی شرکت می کنیم اما به قانون اساسی رای منفی می دهیم. همین تغییر موضع تاثیر خود را داشت و عده ای از معترضان اساسا در همه پرسی شرکت نکردند. به همین دلیل تعداد کسانی که آری گفتند بیشتر شد.

ترکیب آرا به چه صورت بوده است؟

میزان رای دهندگان و نوع رایی که در شهرها و استان های مختلف داده شده قابل توجه است. در حالی که در شهری مانند قاهره که اکثریت به پیش نویس قانون اساسی رای منفی داده اند، در شهرهای دوردست، در منطقه مصر علیا یا منطقه سعید که نسبت بی سوادى زیاد است، این پیش نویس بیشترین آرا را به خود اختصاص داده است. این مسئله نشان می دهد که بسیاری از کسانی که به قانون اساسی آری گفته اند اساسا نمی توانستند قانون اساسی را بخوانند. انگیزه آن ها برای موافقت با این قانون اساسی یک انگیزه دینی صرف بوده و نه یک دید کارشناسانه نسبت به قانون اساسی.

اکنون نگاه گروه های مختلف نسبت به نتیجه فراندوم چیست؟

به هر حال آن چه مسلم است این است که دولت آقای مرسى، اخوان المسلمین و سلفی ها مصر اصرار دارند که این قانون اساسی تصویب شده و مشروعیت دارد و بایستی اساس کار قرار گیرد. بعد از این باید به دنبال انتخابات برای مجلس نمایندگان جدید بود و نهادها را ساخت و به سمت عادی سازی اوضاع در کشور حرکت کرد. به خصوص که مشکلات زیادی در داخل مصر وجود دارد. دولت معتقد است که برای حل این مشکلات چاره ای جز این نیست که سریعاً نهادهای قانونی شکل بگیرند تا بتوان به مابقی امور پرداخت.

در مقابل مخالفان با این ایده موافق نیستند. آن ها هم چنان تاکید کرده اند که به حرکت مردمی خود و اعتراضات مسالمت آمیز برای سرنگون کردن قانون اساسی ادامه خواهند داد. این طیف ضمن این که معتقدند که تقلب صورت گرفته و خلاف های بسیاری در روند فراندوم صورت گرفته مانند این که فراندوم باید در سراسر مصر در یک روز برگزار شود در حالی که این فراندوم در دو روز با فاصله یک هفته صورت گرفته است، تاکید می کنند که دستگاه قضایی روی انجام انتخابات نظارت نداشته است. بسیاری از نهادهای وابسته به حقوق دانان و قضات اعلام کرده بودند که مخالف فراندوم هستند و در بسیاری از صندوق های رای نمایندگان قوه قضاییه حضور نداشته اند. آن ها سعی دارند مشروعیت قانون اساسی را زیر سوال ببرند. به نظر می رسد با انجام این فراندوم و تصویب قانون اساسی با این درصد کم و مشارکت کم مردم، مشکلات مصر حل نخواهد شد. جامعه چند قطبی شده و این بحران سیاسی و اجتماعی در آینده ادامه خواهد یافت.

رویکرد سیاسی اخوان المسلمین پس از تایید این فراندوم را چگونه پیش بینی می کنید؟

پاسخ دقیق به این سوال آسان نیست. این که اخوان در آینده چه رویکردی خواهد داشت به متغیرها و عوامل زیادی بستگی دارد که بعضی از آن ها مربوط به داخل مصر هستند و بسیار از آن ها مربوط به وضعیت منطقه ای و قدرت های بین المللی است. در داخل، تردیدی نیست که اخوان المسلمین به عنوان یک جریان مهم دارای پایگاه مردمی است. علاوه بر این، اخوانی ها در بین جریانات و گروه های سیاسی، مهم ترین گروه سازمان یافته هستند که در همه شهرها و روستا ها به شکل سازمانی حضور دارند. اما یک نکته وجود دارد و آن هم این که قدرت در مصر هنوز در دست نیروها و مراکز قدرت پنهان است. یعنی هم اکنون هم دستگاه امنیتی که از دوره انور سادات و بعد در دوران حسنی مبارک قدرت گرفته بود، هنوز قدرتمند است. انقلاب در مصر نتوانسته این دستگاه را از میان بردارد و حتی تضعیف کند. واقعیت این است که این دستگاه هم چنان قدرت را در مصر در دست دارد و جریان ها را هدایت می کند. همان طور که می دانید از زمان پیمان کمپ دیوید، این دستگاه امنیتی همکاری نزدیکی با دستگاه امنیتی امریکا و اسرائیل داشته است. قدرت های بین المللی هم نظرات و اهداف خود را از طریق همین دستگاه امنیتی و ارتش دنبال می کنند. تا این لحظه به نظر می رسد محافل بین المللی و در راس آن ها امریکا از تحولات مصر حمایت کرده اند. آیا این حمایت هم چنان ادامه خواهد یافت یا خیر؟ این مسئله به معادلات بین المللی و منطقه ای بر می گردد.

آیا اخوان امروز به اندازه اخوان سالهای سرکوب توسط حسنی مبارک و نخستین ماه های

پس از آن محبوب است؟

در داخل سوال دیگری هم محافل پژوهشی و دانشگاهی را به خود مشغول کرده و آن هم این که آیا بعد از گذشتن دو سال از آغاز انقلاب در مصر، سازمان اخوان المسلمین هم چنان محبوبیت خود را دارد یا خیر؟ کسانی تحلیل می کنند که اخوانی ها در مصر محبوبیت سابق را ندارند. همین فراندوم نشان

داد که اگر تنها یک سوم واجدان شرایط رای دادن در همه پرسش شرکت کرده اند، به این دلیل است که دو سوم دیگر دچار نوعی سرخوردگی و یاس شده اند. چون می بینند هیچ تغییری ایجاد نشده است. هم چنان دو سال بعد از انقلاب مشکلات داخلی مانند بیکاری و فقر وجود دارد. در سیاست خارجی هم هیچ تغییری ایجاد نشده است. مصر در چارچوبی که نقش منطقه ای موثری به خود اختصاص دهد عمل نمی کند. بعد از انقلاب انتظار می رفت مصر به سمت فلسطین حرکت کند و از آرمان فلسطین حمایت می کرد. اما عملاً دیده می شود که مصر هم چنان در مورد مسئله فلسطین مانند زمان حسنی مبارک میانجی گری می کند. یا این که در طرح اختلافات سنی - شیعی که از سوی محافل غربی در منطقه دنبال می شود، دولت کنونی وارد شده است و مایل است که پرچمداری این جبهه سنی را از عربستان و ترکیه بگیرد.

در مقابل خود اخوانی ها چنین تحلیلی را قبول ندارند و معتقدند همین که ۶۳ درصد به این قانون رای داده اند، نشان می دهد جایگاه اخوان چگونه است. بنابراین بایستی به رای مردم مصر احترام گذاشت و جریان های اخوانی هم چنان این حق را دارند که در مصر در قدرت باشند. البته مسائل خارجی مانند آینده مسئله سوریه یا نقش منطقه ای ایران، در مورد آینده مصر تاثیر به سزایی خواهد داشت. گفته می شود قرار است در این خصوص در آینده مذاکراتی صورت بگیرد و ممکن است این مذاکرات به تفاهم هایی در سطح منطقه ای منتهی شود. نیروهای سیاسی در مصر روی این تحولات در آینده و تاثیر آن در سیاست های مصر حساب می کنند.

مخالفان نسبت به آینده فعالیت های خود چه نگاهی دارند و چه استراتژی ای را پیش خواهند گرفت؟

مواضعی که تا الان از سوی این نیروها اعلام شده که به مبارزه برای سرنگون کردن قانون اساسی ادامه می دهند. آن ها معتقدند که خلاف های زیادی صورت گرفته که صحت این همه پرسش را با سوال مواجه می کند. به نظر می رسد تصمیم آن ها این است که هم چنان به مخالفت با قانون اساسی ادامه دهند. این مخالفت هم به نظر می رسد در ظاهر به خاطر مسئله قانون اساسی یا سیاست های شخص محمد مرسی است. در واقع این ها از کل وضعیتی که بعد از انقلاب در مصر پدید آمده ناراضی هستند و معتقد هستند که بایستی یک وحدت ملی در کشور ایجاد شود و هیچ گروهی به تنهایی قدرت را قبضه نکند و خود را اکثریت نداند. البته در رسانه ها و مطبوعات مصر در روزهای گذشته حمله ها و حمله های متقابل دو گروه به یکدیگر بسیار زیاد است. بسیاری از اندیشمندان هم که نگران آینده مصر هستند تاکید می کنند که بایستی بین دو گروه گفت و گو شکل بگیرد و تفاهمی ایجاد شود که کشور به یک اجماع ملی برسد. وگرنه در نبود چنین اجماعی خطرات زیادی کشور را تهدید می کند.

البته مخالفان هم طیف های مختلفی هستند. یعنی نیروهای مشابهی نیستند. شاید بخش اعظم آن ها جوانانی باشند که در آغاز در میدان تحریر جمع شدند و آن ها بودند که انقلاب را شروع کردند. اما طیف گسترده ای از دانشگاهیان، روشنفکران و طبقه متوسط در جبهه مخالفان به چشم می خورند. به طور طبیعی عده ای از بازماندگان رژیم سابق هم وارد این طیف شده اند و به طور ناشناس به اختلافات در داخل جامعه مصر دامن می زنند. موج اعتراض ها و استعفاها صورت گرفته چه در داخل حکومت و چه در قوه قضاییه و چه در قوای دیگر، نشان می دهد که اگر چنین اجماعی صورت نگیرد وضعیت بحرانی تر خواهد شد و این برای آینده مصر بسیار خطرناک است.

به نظر نمی رسد نیروهای خارجی تفاهمی درباره آینده مصر داشته باشند. چه بسا بسیاری ترجیح می دهند همین وضعیت نا به سامان ادامه یابد. از نظر اقتصادی هم وضعیت مصر بسیار وخیم است. می دانید که بخش مهمی از بودجه مصر از طریق درآمد توریسم به دست می آید و در حال حاضر به دلیل این ناامنی و مشکلات اجتماعی، سرمایه گذاری خارجی و درآمد توریسم متوقف شده است و مصر به سمت وام گرفتن از خارج رفته است. اینجا مشکلی وجود دارد و آن هم این که مسئله ربح و ربا ایجاد می شود. خود اخوانی ها قبلاً با هر نوع وام خارجی که مستلزم دادن سود و ربا باشد مخالفت می کردند. به خصوص که محافل پولی بین المللی، شرایط خود از جمله برداشتن یارانه ها، شفافیت و غیره را تحمیل می کنند. به نظر می رسد در حال حاضر تنها درآمد دولت مصر همین عواید ناشی از عبور و مرور کشتی ها در کانال سوئز و اندکی هم صدور نفت و گاز از صحرای سینا به اردن و رژیم صهیونیستی است. این نگرانی وجود دارد که اگر نا به سامانی در مصر ادامه پیدا کند، چه بسا که کشور از نظر اقتصادی در لبه پرتگاه ورشکستگی قرار گیرد.

به هر صورت مصر در یک شرایط شکننده و خطرناک قرار گرفته که بایستی منتظر تحولات آتی باشیم تا ببینیم تحولات چه تاثیری در آینده مصر خواهد داشت. بعد از تعطیلات کریسمس، دولت امریکا بازسازی کابینه خود را آغاز خواهد کرد. گفته می شود آقای جان کری وزیر خارجه خواهد بود. در آن صورت مذاکراتی میان امریکا و روسیه و چین در مورد خاورمیانه صورت خواهد گرفت. مسئله مربوط به نقش منطقه جمهوری اسلامی ایران نیز مطرح است. همه این ها در ترسیم آینده مصر اهمیت خواهد داشت.